

ÁRSSKÝRSLA lögreglustjórans á Suðurnesjum 2013

Lögrelustjórinn á Suðurnesjum

Útgefandi: Lögrelustjórinn á Suðurnesjum.

http://www.logreglan.is/embaettin.asp?cat_id=1088

Umsjón: Gunnar Schram og Jóhanna S. Sigþórsdóttir.

Ábyrgð: Sigríður Björk Guðjónsdóttir.

Myndir: Júlíus Sigurjónsson, Hilmar Bragi Bárðarson og lögreglan á Suðurnesjum.

Umbrot: Garðar Kjartansson / gardarkjartans@gmail.com

Útgefið: 30.06.2014

Efnisyfirlit

1. INNGANGUR

2. SKIPURIT

3. LÖGREGLUEMBÆTTIÐ

6-12

3.1 Stefnunótun og áherslur árið 2013	7
3.2 Starfsmannahald og endurmenntun	8
3.3 Tæki	9
3.4 Önnur mál	9-12

4. ALMENN DEILD

13-19

4.1 Almannaþingin	13-14
4.2 Umferðarmál	15
4.3 Eftirlit í umdæminu, frumkvæði og forvarnir	15-16
4.4 Samstarf	16-17
4.5 Handtökur	18
4.6 Bæjarhátíðir	18-19

5. RANNSÓKN BROTA

19-22

5.1 Ofbeldisbrot	20
5.2 Kynferðisbrot	20
5.3 Skjalafals og misnotkun skjala	20
5.4 Auðgunarbrot	21
5.5 Sérrefsilagabrot í opinberum málum	21
5.6 Sáttamiðlun í opinberum málum	21
5.7 Aðrar rannsóknir	21
5.8 Fíkniefnabrot	22

6. FLUGSTÖÐVARDEILD

23-28

7. SAKSÓKN MÁLA OG SEKTARGERÐIR

29

7.1 Ákærur, málshraði og meðferð sakamála	29
7.2 Sektargerðir og sektarboð	29

8. YFIRLIT YFIR FJÖLDA BROTA 2011-2013

30-31

8.1 Umferðarlagabrot	30
8.2 Fjöldi umferðarslysa	30
8.3 Sérrefsilagabrot	30
8.4 Haldlögð fíkniefni	31

9. SÉRSTÖK VERKEFNI

32-6

9.1 Innleiðing Straumflínustjórnunar - LEAN management	32
9.2 Verkefni um heimilisofbeldi	32-36

9. REKSTUR

37

1. INNGANGUR

Frá lögreglustjóra

Árið 2013 var viðburðaríkt í sögu embættisins, því ráðist var í umfangsmikil verkefni er varða bæði innra og ytra starf þess.

Fyrst skal nefna verkefni um heimilisofbeldi, sem er tilraunaverkefni lögreglu og félagsþjónustu í umdæminu. Það var hafið snemma árs 2013. Markmið verkefnisins, sem unnið er undir heitinu „Að halda glugganum opnum,“ eru í stuttu máli þau að bæta rannsóknir í málum er varða heimilisofbeldi með markvissari fyrstu viðbrögðum lögreglu. Einnig að fækka ítrekunarbrotum, aðstoða þolendur og gerendur markvissst og nýta betur úrræði um nálgunarbann og brottvísun af heimili. Loks að ná fleiri málum í gegnum refsivörslukerfið.

Tilraunaverkefnið átti að standa yfir í ár, en að fenginni reynslu af þessari frumkvæðisvinnu var eindreginn vilji þátttakenda til að vinna áfram eftir verklaginu. Ítarlega er fjallað um verkefnið síðar í skýrslunni, þar sem einnig eru greindir annmarkar á því að nálgunarbann nýtist að öllu leyti sem tæki í alvarlegum heimilisofbeldismálum.

Annað verkefni, sem embættið réðst í á árinu var innleiðing straumlínustjórnunar, „Lean management.“ Þessir stjórnunarhættir byggja á gagnsæi svo og virkri og markvissri verkefnastjórnun. Þegar hafa komið í ljós kostir þessa stjórnætækis, sem embættið er fyrst lögregluembætta á landinu til að innleiða.

Önnur verkefni á árinu hafa verið ærin eins og þessi ársskýrsla ber með sér. Má þar nefna átak gegn hvers kyns brotum á umferðarlögum og þróttmikið forvarnastarf, sem unnið er í náinni samvinnu við félagsmálþjónustu, bæjaryfirvöld og skólayfirvöld. Vegna þessarar umfangsmiklu frumkvæðisvinnu hefur myndast sterkt tengslanet milli þessara aðila í umdæminu.

Þá er lögð rík áhersla á baráttu gegn skipulagðri glæpastarfsemi. Nefna má að tveimur meðlimum glæpasamtakanna Hell's Angels var á árinu snúið við er þeir komu til landsins og þeir sendir til síns heima. Þá voru sex liðsmenn Devils Choice, sem er opinber stuðningsklúbbur Hell's Angels, stöðvaðir við komuna til landsins og þeir sendir til baka.

Á síðari hluta árs vannst svo áfangasigur í baráttunni við skipulagða glæpastarfsemi þegar Hæstiréttur kvað upp þann dóm, að íslensk stjórnvöld hefðu mátt vísa norskum félagum í Hell's Angels úr landi þar sem persónubundin háttsemi hans hafi falið í sér eða verið líkleg til að fela í sér „raunverulega, yfirvofandi og alvarlega ógn“ við grundvallarhagsmuni íslensks samfélags. Undir þetta tók EFTA - dómstóllinn sem sagði ákvörðun um frávísun norska Vítisengilsins frá Íslandi hafa átt sér næga lagastoð.

Öflugt almannavarnastarf var unnið í umdæminu á árinu og voru almannavarnaáætlanir virkjaðar þrettán sinnum. Þá var gerð ný neyðaráætlun vegna flugverndar og hún jafnframt æfð. Einnig kom embættið að gerð rýmingaráætlunar fyrir Flugstöð Leifs Eiríkssonar, svo og æfingar á henni.

Það er, og hefur verið, stefna embættis lögreglustjórans á Suðurnesjum að vinna náið með íbúum umdæmisins að bættu samfélagi. Lögreglan leggur áherslu á að vera sýnileg, hafa frumkvæði að innngripi, þegar óæskilegrar þróunar verður vart, og vera ætíð til staðar þegar á þarf að halda. Embættið er skipað úrvals starfsfólki sem hefur að leiðarljósi gildi þess, sem eru fagmennska, heiðarleiki, traust.

Skoðanakannanir undanfarinna ára hafa sýnt að lögregla býr við mikið traust almennings. Kappkostað verður að standa undir því trausti.

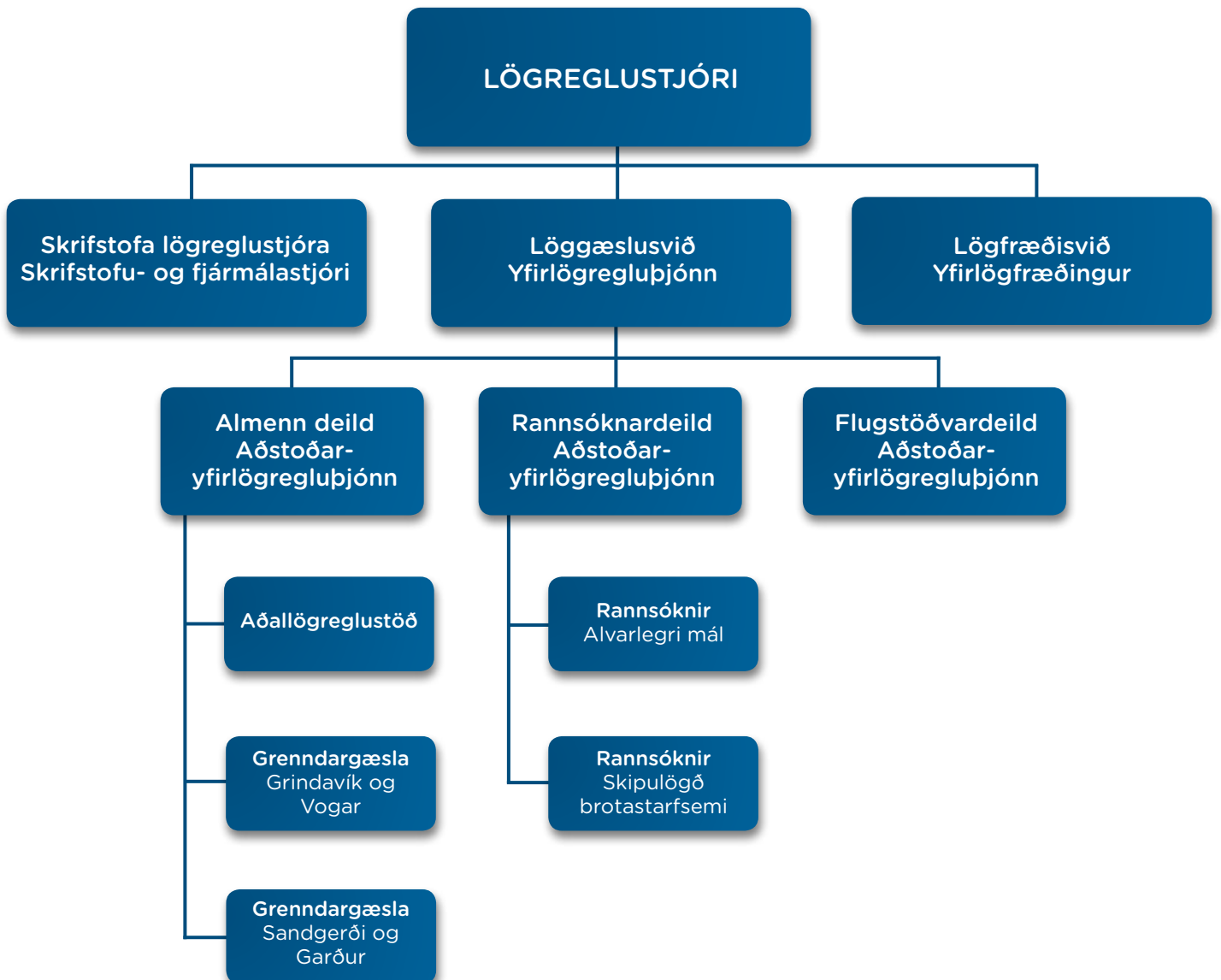
Síðast en ekki síst ber að geta aukinna framlaga innanríkisráðherra til lögreglu á árinu og þakka þau.

Lögreglan á Suðurnesjum fékk slíkt framlag til að styrkja rannsóknir á skipulagðri glæpastarfsemi, kynferðisbrotum og til styrkingar starfs í Flugstöð Leifs Eiríkssonar vegna stórauðinnar flugumferðar.

Í þessari ársskýrslu er gerð grein fyrir helstu verkefnum lögreglunnar á Suðurnesjum 2013. Einnig er í henni að finna tölulegar upplýsingar um þá þætti er vörðuðu starf löggæslunnar í umdæminu á árinu.

2. SKIPURIT

ÚR STARFINU

ILLA LAUNUÐ GREIÐVIKNI

Greiðvikinn einstaklingur, sem staddur var á skemmtistað í Reykjanesbæ um helgina lánaði aðila, sem hann ekki þekkti, síma sinn. Sá ókunnugi kvaðst nauðsynlega þurfa að hringja og bað um símann til láns. Um leið og hann hafði fengið gripinn í hendur, tók hann á rás og hvarf í mannfjöldann. Síminn er nýlegur og verðmæti hans er um 120 þúsund krónur, að sögn eiganda sem leitaði til lögreglunnar á Suðurnesjum eftir atburðinn.

STAL SILFURREF ÚR VERSLUN

Tilkynning barst lögreglunni á Suðurnesjum á laugardag þess efnis að skinni af silfurref hefði verið stolið úr verslun Bláa lónsins. Þjófnaðurinn er talinn hafa átt sér stað um miðjan dag og grunar lögreglu hver þar var að verki. Málið er í rannsókn.

3. LÖGREGLUEMBÆTTIÐ

Embætti lögreglustjórans á Suðurnesjum (LSS) hefur þrjár meginstoðir; almenna deild, flugstöðvardeild og rannsóknardeild. Þar við bætast skrifstofa, þjónustuver og lögfræðisvið. Ársverk starfsmanna embættisins voru 99,2 talsins á árinu. Ársverk lögreglumanna voru 87,7 og ársverk lögreglukvenna þar af 10,3 þ.e. um 11,5%. Almenna deildin er fjölmennust og er vistun fanga í höndum hennar. Á árinu voru 479 innsetningar í fangaklefa. Þá fara rannsóknar minniháttar mála fram í almennri deild og hefur skapast aukin þekking lögreglumanna á rannsóknarþættinum og hraðari málsmeðferð fyrir vikið.

Almenna deildin er á sólarhringsvöktum allan ársins hring. Á hverja vakt eru skráðir níu lögreglumenn sem standa tólf tíma í senn.

Flugstöðvardeild er næst að stærð og er umfang verkefna þar mjög vaxandi vegna aukinnar flugumferðar til og frá landinu. Starfsemi flugstöðvardeildar er umfangsmikil og sérhæfð en hefur jafnframt áhrif um allt embættið. Þannig eru þeir sem eru stöðvaðir á landamærum vistaðir hjá almennri deild og grunur um skjalafals eða aðra ólögmæta háttsemi er rannsakaður af starfsmönnum rannsóknardeildar. Allar deildir taka þátt í fangaflutningum, en sá þáttur er fjár- og mannfrekur. Flugstöðvardeild er rekin á sólarhringsvöktum á sumarmánuðum en á vetrartíma er viðvera frá 05.30 til 01.00.

Rannsóknardeild skiptist í rannsóknardeild alvarlegri brota og í rannsóknardeild skipulagðrar brotastarfsemi. Rannsóknardeild alvarlegri brota rannsakar kynferðisbrot, skjalabrot, fjármunabrot, ofbeldisbrot, slys og bruna, svo eitthvað sé nefnt. Bakvöktum er haldið úti alla daga allt árið um kring. Rannsóknardeild skipulagðrar brotastarfsemi rannsakar fyrst og fremst innflutning fíkniefna um Flugstöð Leifs Eiríkssonar, fölsuð skilríki, mansal, smygl á fólki og aðra skipulagða brotastarfsemi og er þar að mestu um langtímarannsóknir að ræða. Bakgrunnsskoðanir eru framkvæmdar vegna þeirra er starfa á haftasvæðinu á alþjóðaflugvöllum og öðrum flugvöllum og fellur sú starfsemi undir rannsóknardeild skipulagðrar brotastarfsemi. Á lögfræðisviði er mikil starfsemi og þar starfa þrjú lögfræðingar og einn ritari.

Embættið velti rúmum 1,1 milljarði á árinu og er nú rekið innan fjárheimilda enda þótt gamall halli frá fyrri árum hvíli enn á rekstrinum. Því eru fjármál og bókhald mikilvægt verkefni skrifstofu- og fjármálasviðs. Undir sviðið fellur m.a. þjónustuver embættisins, sem er með starfsemi að Brekkustíg og í Flugstöð Leifs Eiríkssonar. Undir þjónustuverið falla margvísleg verkefni, svo sem símavarsla, birtingar af ýmsu tagi, til dæmis birting á fyrirköllum fyrir dóm, móttaka, umsýsla og þjónusta tengd tapað-fundið, þ.e. þegar munir tapast á flugvelli eða í flugvélum. Einnig sér þjónustuverið um leyfisveitingar af ýmsu tagi og skjalavörslu.

HUNDUR BEIT BRÉFBERA TIL BLÓÐS

Kona á sextugsaldri lagði fram kæru hjá lögreglunni á Suðurnesjum eftir að hundur hafði bitið hana til blóðs þegar hún var að bera út póst í vikunni. Konan var að stinga póstinum inn um lúgu, þegar hundurinn beit hana í höndina svo að úr blæddi. Lögregla hafði samband við eigendur tveggja hunda sem voru í húsnæðinu, þar sem konan var bitin og tilkynnti þeim um atvikið. Einnig að tilkynning yrði send til hundaeftirlitsins vegna málsins.

3.1 Stefnumótun og áherslur árið 2013

Í upphafi árs var að venju haldinn stefnumótunarfundur embættisins. Hann var, eins og fyrri fundir, opinn öllum starfsmönnum embættisins en stjórnendum og hverfalöggæslumönnum skylt að taka þátt. Leitast er við að virkja sem flesta í stefnumótun og umbótastarfi embættisins í anda þjónandi forystu.

Á stefnumótunarfundi eru markmið og mælikvarðar ársins sett og árangur svo yfirfarinn í árslok. Beðið er nýrrar löggæsluáætlunar stjórnvalda sem setur heildarmarkmið fyrir löggæslu í landinu. Þar til hún verður gefin út er stuðst við fyrri löggæsluáætlun sem gildi frá 2007 til 2011.

Í daglegum rekstri er einnig leitast við að virkja sem flesta í stefnumótun og af þeim sökum á Lögreglufélag Suðurnesja fastan fulltrúa í yfirstjórn embættisins. Hann tekur virkan þátt í umræðum og ákvörðunum um önnur mál en starfsmannamál.

Á árinu 2013 bættist við nýtt verkfæri til stefnumótunar, umbóta og verkefnastjórnunar þegar LEAN Management eða straumlínustjórnun var tekin upp hjá embættinu. Leitað var til Þórunnar M. Óðinsdóttur, ráðgjafa, til að leiða embættið fyrstu skrefin og innleiðing á töflum var tekin upp í áföngum undir styrkri stjórn Jóhannesar Jenssonar, aðstoðaryfir lögregluþjóns og Púríðar B. Ægisdóttur, varðstjóra.

Embættið leggur fyrst og fremst áherslu á að tryggja öryggi íbúa og flugfarþega og veita góða, hagkvæma og skilvirka þjónustu. Jafnframt er lögð áhersla á að auka fræðslu um mannréttindi og að styrkja tengsl við erlenda íbúa í umdæminu.

Þá er fésbókarsíða embættisins liður í þeirri áherslu að auka tengsl við íbúa umdæmisins og styrkja upplýsingagjöf til lögreglu um hvað betur megi fara. Markvissari fréttaflutningur, ásamt virkri fésbókarsíðu, hefur leitt til þess að embættið er orðið sýnilegra.

Síðast en ekki síst er lögð áhersla á að bæta starfsumhverfi hjá embættinu, styrkja starfsmenn þess til góðra verka og fjarlægja hindranir úr umhverfinu eftir því sem kostur er. Það er meðal annars gert með samráði, upplýsingagjöf og auknum samgangi milli starfseininga.

Ársverk 2013

Heildarfjöldi starfsmanna	99,2
Þar af konur	19,5
Þar af lögreglumenn	87,7
Fjöldi lögreglukvenna	10,3
Hlutfall kvenna af heildarfjölda starfsmanna	19,7%
Hlutfall kvenna af lögreglu	11,7%

STAL FRÁ SPILAKASSASPILARA

Lögreglan á Suðurnesjum var um helgina kvödd á veitingastað í umdæminu vegna þjófnaðar úr spilakassa. Þar hafði karlmaður verið að spila og átti orðið inni rúmlega 25 þúsund krónur í kassanum þegar hann brá sér á barinn til að ná sér í bjór.

Meðan hann var að því vatt annar karlmaður, sem einnig var að spila í kassa á staðnum, sér að kassanum hans, prentaði út inneignarmiðann úr kassanum og stakk í vasann. Hann lét sig hverfa af staðnum fljótlega eftir það. Inneignarmiðinn reyndist þó sýnd veiði en ekki gefin, því eigandi veitingastaðarins ætlaði að hafa samband við Happdrætti Háskóla Íslands, sem sér um spilakassana á staðnum og láta ógilda miðann, þannig að ekki væri hægt að leysa hann út.

Veitingamaðurinn ætlaði síðan að greiða hinum rétta eiganda út peningana sem hann átti inni í kassanum.

3.2 Starfsmannahald og endurmenntun

Námskeið

Lögreglumenn á Suðurnesjum sóttu allmörg námskeið hjá Lögregluskóla ríkisins á árinu. Sum þeirra sóttu lögreglumenn úr öllum deildum á meðan önnur voru eingöngu fyrir lögreglumenn úr tilteknum deildum.

Rúmlega 60 lögreglumenn sóttu námskeið, sem bar yfirskriftina „Fjölmenningsamfélagið, lýðræði og mannréttindi“. Markmið námskeiðsins var að auka þekkingu lögreglumanna á almennum starfsskilyrðum lögreglu, sérstaklega í ljósi fjölmenningsamfélagsins sem við lifum og störfum í. Námskeiðið var haldið í þrjú skipti fyrir lögreglumenn á Suðurnesjum og að frumkvæði LSS.

Á vorönn fóru rúmlega 20 lögreglumenn á námskeiðið, „Stjórnun verkefna og mannauðsmála,“ sem stóð í þrjá daga. Þar var farið yfir einfaldar aðferðir við beitingu verkefnastjórnunar við dagleg verkefni, stór og smá. Þá var fræðsla og þjálfun í beitingu mikilvægra verkfæra í mannauðsstjórnun svo sem mati á frammistöðu starfsmanna, úrvinnslu starfsmannasamtala og fjarvistastjórnun.

Fimm rannsóknarlögreglumenn sóttu tveggja vikna sérnámskeið í lögregluskólanum um rannsóknir kynferðisbrota. Námskeiðið var sérstaklega ætlað lögreglumönnum sem starfa að rannsóknum kynferðisbrota og einnig ákærendum, lögreglustjórum og löglærðum fulltrúum þeirra. Fyrirlesarar voru fengnir erlendis frá.

Þá sótti hópur lögreglumanna AMF námskeið, það er akstur með forgangi. Kennendur ákveðin aðferðafræði við akstur lögreglubifreiða í forgangsakstri. Nær allir lögreglumenn við embættið hafa hlotið þessa þjálfun.

Í tengslum við árlega móttöku á starfsþjálfunarnemum frá Lögregluskólanum sóttu fimm lögreglumenn námskeið í skólanum þar sem fjallað var um framkvæmd starfsþjálfunar.

Starfsemi EUROPOL – Falsaðar evrur.

Lögreglumenn sóttu fræðslunámskeið um starfsemi Europól. Einnig var farið yfir starfsemi Europól á sviði falsaðra evra og varnir gegn slíkum afbrotum.

Loks tóku lögreglumenn á Suðurnesjum þátt í fjölda styttri námskeiða og ráðstefna bæði innanlands og erlendis. Einnig í námskeiðum sem efnt var til á netinu, til dæmis webinar hjá Cepól, Evrópska lögregluskólanum.

EGGJABJÓFAR FLÚÐU LANDEIGANDA

Lögreglunni á Suðurnesjum barst um miðnætti í fyrrinótt tilkynning þess efnis að óboðnir gestir voru að tína egg í varplandi í eigu eins íbúa í umdæminu. Kvaðst hann hafa ætlað að ræða við fólkið, en það þá tekið til fótanna og flúið yfir landamerkin og yfir á næstu landareign. Óskaði landeigandinn eftir að lögregla ræddi við fólkið. Þegar lögreglumenn komu á vettvang reyndust þetta vera erlendir einstaklingar. Þeim var gerð grein fyrir því að ekki mætti bera niður hvar sem væri til þess að afla sér eggja og lofuðu viðkomandi að hætta eggjatínslu.

3.3 Tæki

Ný lögreglubifreið

Í marsmánuði var tekin í notkun ný lögreglubifreið. Hún er af gerðinni Volvo S80, 201 / RG-R49, turbo/dísel með öflugum staðalbúnaði og fullkomnum sérbúnaði fyrir lögregluna. Á bifreiðinni er ný tegund af ljósaboga sem gefur mikið og sterkt ljósmagn. Hefur ljósaboginn mun minni straumpörf en eldri gerðir ásamt mun minni vindmótstöðu. Í bifreiðinni er einnig ný Tetra talstöð, upptökubúnaður og nýtt hjartastuðtæki ásamt öðrum búnaði.

3.4 Önnur mál

Jafnréttismál

Í nóvember 2012 var undirrituð framkvæmdaáætlun á sviði jafnréttismála fyrir embætti lögreglustjórans á Suðurnesjum. Meginmarkmið áætlunarinnar var að fjölga lögreglukonum sem starfa við embættið. Jafnframt að gera lögreglustarfið meira aðlaðandi fyrir konur hvað varðar fjölskylduáðstæður. Því voru gerðar sérstakar ráðstafanir í áætluninni til að mæta þörfum kvenna, til dæmis vegna meðgöngu og barneigna. Umræddar ráðstafanir geta tekið til sveigjanlegs vinnutíma eða breytinga á starfsvettvangi. Fljótlega á árinu 2013 reyndi á áætlunina er þrjár lögreglukonur tilkynntu að þær væru barnshafandi. Tvær af þessum lögreglukonum eru í vaktavinnu og fengu sveigjanlegan vinnutíma og breytingar á starfsaðstæðum. Sú þriðja sem er í dagvinnu fékk einnig boð um sveigjanlegan vinnutíma eða í samræmi við aðstæður sínar. Gleðilegt er einnig að segja frá því að fjölgun var í röðum lögreglukvenna við embættið á árinu. Árið 2012 störfuðu 84 lögreglumenn við embættið, þar af 8 lögreglukonur, en árið 2013 89 lögreglumenn, þar af 12 lögreglukonur.

Þann 18. september 2013 var auglýst laus staða aðalvarðstjóra til skipunar hjá embættinu. 15 manns sóttu um stöðuna, þar af þrjár konur. Ríkislögreglustjóri skipaði Bjarneyju Sólveigu Annelsdóttur í stöðu aðalvarðstjóra og er hún önnur tveggja kvenna sem gegna slíkri stöðu á landinu. Þess ber einnig að geta að fyrr á árinu hafði Bjarney fengið skipun í stöðu varðstjóra hjá embættinu.

ANNARLEGUR VAFINN INN Í STARTKAPLA

Lögreglan á Suðurnesjum hafði snemma í gærmorgun afskipti af tæplega fertugum karlmanni sem hafði sýnt af sér grunsamlega hegðun í Keflavík.

Hafði hann verið að sniglast í kringum hús og reyndi svo að komast inn í bílskúr í eigu annars manns. Eftir það ranglaði hann að Keflavíkurkirkju og fitlaði við kirkjuhurðina. Þaðan lá leiðin að húsi í nágrenninu.

Lögregla svipaðist um eftir manni sem gæti passað við lýsingu sjónarvotta. Hann fannst skömmu seinna, enn á röltinu. Lögreglumenn tóku hann tali og reyndist hann þá mjög ölvaður og undarlegur í háttum. Að auki var hann með startkapla vafða um sig miðjan. Þar sem hann var allsendis ófær um að gera grein fyrir ferðum sínum var hann handtekinn og færður á lögreglustöð þar sem hann var vistaður meðan hann var að ná áttum.

Um miðjan október 2013 var kynnt niðurstaða úr könnun á vinnumenningu lögreglunnar sem embætti ríkislögreglustjóra og Háskóli Íslands stóðu fyrir. Könnunin laut meðal annars að líðan og samskiptum í starfi, samspili vinnu og einkalífs og viðhorfi til stöðu karla og kvenna innan lögreglunnar. Niðurstaða könnunarinnar leiddi í ljós að viðhorf til kvenna eru heldur neikvæð. Í ljósi þeirrar niðurstöðu skipaði ríkislögreglustjóri starfshóp sem hafði m.a. það hlutverk að vinna enn frekar að samþættingu kynja- og jafnréttissjónarmiða í stefnumótun og ákvörðunum lögreglunnar. LSS átti einn fulltrúa í starfshópnum.

Embættið hefur leitast við að fjölga konum í nefndum, starfshópum og ráðum hvort heldur sem um er að ræða innan þess eða utan. Við val á fulltrúum embættisins á námskeið eða aðra endurmenntun er einnig leitast við að senda fulltrúa af báðum kynjum.

Mikill áhugi er á jafnréttismálum hjá stjórnendum embættisins og hefur embættið sett sér það markmið að vera í fremstu röð í þessum málaflokki. Eindreginn vilji er fyrir hendi til að koma á breytingum til bóta.

Öryggismál

Við embætti lögreglustjórans á Suðurnesjum er starfandi öryggisnefnd. Í henni eiga sæti tveir öryggisverðir, tilnefndir af lögreglustjóra, og tveir öryggistrúnaðarmenn kosnir af starfsmönnum.

Áhættumat var gert á þremur aðalstarfsstöðvum embættisins á árinu; Flugstöð Leifs Eiríkssonar, Brekkustíg 39 og lögreglustöðinni við Hringbraut. Öryggisnefnd tók þátt í gerð áhættumatsins.

Samkvæmt vinnuverndarlögum nr. 46/1980 ber atvinnurekandi ábyrgð á að gerð sé skrifleg áætlun sem byggir á áhættumati um öryggi og heilbrigði á vinnustað. Markmiðið er að stuðla að öryggi og heilbrigði starfsfólks og koma í veg fyrir heilsutjón vegna vinnunnar eða vinnuumhverfisins.

Þegar áhættumat gefur til kynna að vandamál sé fyrir hendi skal atvinnurekandi grípa til nauðsynlegra forvarna í þeim tilgangi að koma í veg fyrir eða draga úr hættu á atvinnutengdu heilsutjóni, óþægindum og slysum. Öryggisverðir og öryggistrúnaðarmenn hafa eftirlit með því hvernig áætluninni er framfylgt.

Félagastuðningur

Félagastuðningur innan lögreglunnar hefur fest sig í sessi sem öflugt tæki og stuðningur við lögreglumenn eftir erfið útköll og verkefni sem þeir hafa tekist á við.

Ekkert eitt tiltekið atvik er skráð sérstaklega fyrir árið 2013 þar sem félagastuðningi var beitt. Þó hafa nokkrir stuðningsfulltrúar greint frá því að þeir hafi átt samtöl við lögreglumenn vegna atvika og líðanar almennt.

LÖGREGLAN POLICE

BORÐAÐI SVEPPI OG KASTAÐI SÉR FYRIR BÍL

Mikil mildi þykir að ekki fór verr en raun bar vitni þegar rúmlega tvítugur karlmaður kastaði sér fyrir bifreið í Reykjanesbæ í gærkvöld. Lenti annar fótur hans undir framhjóli bifreiðarinnar, en ekki var talið að hann hefði fótbrotnað. Maðurinn var greinilega undir miklum áhrifum fíkniefna og talaði samhengislaust þegar lögreglumenn á Suðurnesjum ræddu við hann eftir atvikið, en gat þó tjáð þeim að hann hefði borðað töluvert magn af ofskynjunarsveppum fyrr um kvöldið. Ökumaður bifreiðarinnar tjáði lögreglu á vettvangi að maðurinn hefði komið stökkvandi frá skemmtistað, ber að ofan, og kastað sér fyrir bifreiðina með ofangreindum afleiðingum. Hann hefði svo legið í götunni og öskrað í skamma stund áður en hann stóð upp og hljóp aftur að skemmtistaðnum. Þegar lögreglumenn komu að staðnum stóð hann þar, enn ber að ofan, og var með ógnandi tilburði og hávaða við dyravörð og gesti staðarins. Hann var færður á lögreglustöð og vistaður í fangaklefa þar til að hann komst til ráðs og rænu.

Fjölbreytt starf Lögreglufélags Suðurnesja

Starf Lögreglufélags Suðurnesja var viðburðaríkt og skemmtilegt á síðasta ári.

Fjölskyldudagur LS og LSS var haldinn í fyrsta sinn 17. maí á lóðinni við lögreglustöðina á Hringbraut. Dagskráin var sérstaklega sniðin fyrir yngri kynslóðina, sem gafst meðal annars tækifæri til að skoða sjúkrabíl, slökkvibíl, lögreglustöðina og lögreglubíla. Mjög góð mæting var á þennan viðburð sem þótti í alla staði heppnast vel. Er það von stjórnar að fjölskyldudagurinn verði árlegur viðburður hér eftir.

Sumarhátíð félagsins var haldin 8. maí. Kvöldskemmtunin var síðan haldin í veislusal á Ásbrú.

Þá var þann 31. maí haldið kveðjuhóf í samstarfi við lögreglustjóra fyrir þá Björn Bjarnason, Kristján Inga Helgason, Björn Sveinsson og Sigurð Ágústsson. Þá lét Ægir Guðlaugsson af störfum á tímabilinu og var haldið kveðjuhóf af því tilefni 20. desember. Fjöldi lögreglumanna mætti til að kveðja þá félagasem áttu áratugastarf að baki í lögreglunni. Mikil eftirsjá er að þessum heiðursmönnum en þeir voru góðir félagar og reynslumiklir lögreglumenn.

Árlegur þrífadagur félagsins var haldinn þann 12. júní og létu margir góðir menn og konur hendur standa fram úr ermum. Lögreglustöðin var þrífing að utan og lóðin hreinsuð.

Ljósanæturhlaupið var haldið í Reykjanesbæ þann 7. september og líkt og fyrri ár tók mikill fjöldi lögreglumanna og fjölskyldna þeirra þátt. Lögreglustjóri hefur greitt þátttökugjaldið fyrir starfsmenn LSS og hefur verið boðið upp á merktu boli fyrir þá og fjölskyldumeðlimi. Hlaupið er mikilvægur liður í heilsustefnu embættisins.

Meistaramót LS í golfi var haldið í septembermánuði í Leirunni en alls voru haldin fimm mót yfir sumarið. Öldungamót ÍSL í innanhússknattspyrnu fór fram í nóvember á Akureyri. Lið Suðurnesja sigraði mótið og hlaut að launum farandbikar til varðveislu í eitt ár og eignarbikar. Landsmót ÍSL í skotfimi með Glock fór fram 24. maí í íþróttahúsinu í Digranesi.

Jólahlaðborð LS og LSS var haldið laugardaginn 23. nóvember og jólatréskemmtun LS, í samstarfi við lögreglustjóra, fór fram 30. desember.

Hér hefur verið stiklað á stóru í starfi LS á árinu 2013 og er það von stjórnarinnar að næsta ár verði enn betra og að félagsmenn fjölmenni á þá viðburði sem framundan eru.

FJÖLMIÐLAR FYLGJAST VEL MEÐ SÍÐUNNI

„Umhyggja fólks hvert fyrir öðru getur náð svo langt að lögregla sé kölluð til, þyki önnur úrræði ekki ganga eftir.“ Svo ritar lögreglan á Suðurnesjum á Facebook-síðu sína vegna óvenjulegs útkalls sem lögreglumenn sinntu.

Um var að ræða konu sem hafði fengið nóg af matarræði eiginmannsins, en að sögn lögreglu hafði hún ítrekað bent honum á að pizzur, brauð og ruslfæði væru að gera honum heilsufarslegan óskunda. Hún kvaðst enn fremur elda fyrir hann heilsumat, sem hann fúlgaði ævinlega við.

Maðurinn kvaðst langþreyttur á afskiptum konu sinnar í þessum efnum. Hann hefði engan áhuga á grænum pizzum. Lögregla ræddi við fólkið og bjó svo um hnútana að samkomulag komst á.“

Lifandi fésbókarsíða LSS

Lögreglan á Suðurnesjum hefur nú starfrækt síðu á samskiptamiðlinum Facebook um nær tveggja ára skeið. Tilgangurinn er að auka og efla tengsl lögreglu við samfélagið með miðlun upplýsinga. Almenn ánægja er með síðuna bæði meðal almennings og innan lögreglunnar og fer fjöldi fylgjenda hennar sífellt vaxandi. Þar eru settar inn almennar upplýsingar auk þess sem hún er vettvangur ábendinga og athugasemda, bæði frá lögreglu og til hennar.

Síðunni er stýrt af breiðum hópi lögreglumanna og er reynt eftir fremsta megni að svara fyrirspurnum um leið og þær berast. Einnig er leitast við að hafa síðuna með jákvæðum formerkjum og er mikið lagt í myndbirtingar úr daglegu starfi lögreglunnar þar sem ýmsu gagnlegu og skemmtilegu er miðlað til hinna fjölmörgu lesenda hennar.

Kyndilhlaupið í Reykjanesbæ

Lögreglumenn létu fremur hryssingslegt veður ekki spilla ánægjunni þegar lagt var upp í kyndilhlaup frá lögreglustöðinni við Hringbraut í Keflavík í nóvembermánuði. Þetta var í fyrsta sinn sem lögreglumenn tóku þátt í kyndilhlaupi við setningu Íslandsleika Íþróttasambands fatlaðra, Special Olympics á Íslandi og Knattspyrnusambands Íslands, sem fram fór í Reykjanesbæ.

Hvatamaður að þessum ánægjulega viðburði var Guðmundur Sigurðsson, rannsóknarlögreglumaður

Hlaupið var með kyndilinn að Reykjaneshöllinni, þar sem Sigríður Björk Guðjónsdóttir lögreglustjóri á Suðurnesjum tendraði eld leikanna. Lögreglumenn fjölmenntu í kyndilhlaupið og tóku síðan þátt í knattspyrnukeppni sem fram fór á Íslandsleikunum.

Litu við á lögreglustöðinni

Um 300 manns heimsóttu lögreglustöðina í Sandgerði í ágústmánuði og gæddu sér þar á kaffi og konfekt, sem lögreglan á Suðurnesjum bauð upp á. Tilefnið var að þá stóðu Sandgerðisdagar yfir og var á þeim boðið upp á fjölbreytt skemmtiatriði fyrir unga sem aldna.

Meðal annars var efnt til svokallaðrar Loddugöngu og í tilefni af því voru lögregla og slökkvilið með “opið hús” í Sandgerði. Fólk þáði heitan kaffisopa með þökkum og yfirgáfu síðustu gestirnir lögreglustöðina undir miðnætti.

ÖKUMAÐUR Á VILLIGÖTUM

Lögreglan á Suðurnesjum handtók í vikunni tvo ökumenn vegna gruns um að þeir ækju undir áhrifum fíkniefna. Um var að ræða tvítuga konu og rúmlega tvítugan karl. Sýnatökur á lögreglustöð leiddu í ljós að bæði höfðu þau neytt kannabisefna. Karlmaðurinn brást mjög illa við afskipum lögreglu. Ástæðan var sú að hann hafði verið handtekinn fáeinum dögum áður, einnig fyrir fíkniefnaakstur, og taldi að ekki mætti stöðva sig aftur fyrir sama hlutinn.

Nokkur tilvik komu upp þar sem almannavarna-áætlanir voru virkjaðar

Flugslys – Flugvél hlekkist á í lendingu	1
Flugslys – Alvarlegt flugatvik, ekki slys	5
Flugslys – Nauðlending	2
Neyðarlending – vegna bilunar	5

4. ALMENN DEILD

Talsverðar breytingar voru gerðar á hverfislöggæslu á árinu og mikil áhersla lögð á heimilisofbeldismál.

Almannavarnir skipa stóran sess í löggæsluáætlunum í umdæminu. Má þar nefna flugslysaáætlun fyrir Keflavíkurlugvöll, sem er meðal þeirra áætlana hér á landi sem oftast er virkjuð. Almenna deildin gegnir veigamiklu hlutverki í virkjun áætlunarinnar, því aðalvarðstjóri á vakt hverju sinni er vettvangsstjóri og varðstjóri fer í stöðu flutningastjóra. Lögregla sinnir einnig stöðu gæslustjóra í áætluninni.

Með þátttöku í sérstaka umferðareftirlitinu, sem var kostað af Vegagerðinni, tókst í fjóra mánuði, frá miðjum maí fram í miðjan september, að halda uppi öflugum umferðareftirliti á vegum í umdæminu, Reykjanesbraut, Grindavíkurvegi, Suðurstrandarvegi, Garðskagavegi, Sandgerðisvegi og Miðnesheiðarvegi. Verkefnið er hluti af umferðaröryggisáætlun ríkisstjórnarinnar.

Akstur undir áhrifum fíkniefna hefur verið áhersluverkefni í starfi almennu deildarinnar undanfarin ár. Þá er heimilisofbeldisverkefnið fyrirferðarmikið og ný nálgun þar sem fyrstu viðbrögð deildarinnar skipta miklu máli.

Breytingar voru gerðar á hverfislöggæslu á árinu. Sigurður Ágústsson, aðstoðaryfirlöggregluþjónn í Grindavík, hætti störfum eftir áratuga farsælt starf. Sigurður Bermann, sveitungi nafna síns, tók við starfinu. Hann hefur einnig með höndum hverfislöggæslu í Vogum sem Puríður B. Ægisdóttir sinnti áður, auk Ásbrúar. Hverfislöggæsla færir lögreglu nær samfélaginu sem meðal annars birtist í því að lögreglan á mikið og gott samstarf við allar stofnanir sveitarfélagsins eins og til dæmis barnaverndarnefndir.

Bæjarhátíðir voru haldnar í öllum sveitarfélögum og tvær tónlistarhátíðir í Reykjanesbæ. Þessi hátíðahöld hafa kallað á aukna löggæslu og mikið samstarf við hlutaðeigandi.

4.1 Almennavarnir

Almannavarnir gegna mjög mikilvægu hlutverki í umdæminu sér í lagi vegna alþjóðaflugvallarins. Í því samhengi er lögð áhersla á að áætlanir séu vel uppfærðar og æfðar og að þau tilvik sem upp komu séu leyst fumulast af hendi.

Unnið er að kortlagningu eldgosahættu á Íslandi og er hluti af þeirri vinnu tengdur eldvirkni á Suðurnesjum. Þegar niðurstöður vísindamanna liggja fyrir verður gert hættumat og viðbragðsáætlanir í kjölfarið. Reiknað er með að þessi vinna taki einhver ár. Lögreglan á Suðurnesjum hefur meðal annars unnið að verkefni með Veðurstofu Íslands, sem varðar hættu vegna eldvirkni.

Gerð var ný neyðaráætlun vegna flugverndar á árinu 2013 og var hún æfð í kjölfarið. Neyðaráætlun vegna flugverndar tekur á sprengjuhótunum, flugránum og fleiri þáttum. Vegna upplýsinga um öryggisþætti, sem hún inniheldur, er hún ekki birt opinberlega.

Æfingin gekk ágætlega en að venju komu ýmsir þættir í ljós sem betur mega fara. Verður áætlunin endurskoðuð með hliðsjón af þeim áður en hún verður gefin út í endanlegri mynd.

Þá var hafin vinna við sóttvarnaráætlun á árinu.

Loks má nefna að ISAVIA stóð fyrir gerð rýmingaráætlunar fyrir Flugstöð Leifs Eiríkssonar í samstarfi við LSS. Er betur gerð grein fyrir henni síðar í ársskýrslunni.

Í stuttu máli er óhætt að fullyrða að almannavarnastarf í umdæminu sé mjög öflugt allan ársins hring.

Pann 26. febrúar 2013 var aðgerðarstjórn Almanna- og Suðurnesjum virkjuð vegna kennsluflugvélar á flugi við Keflavíkurlugvöll með bilun í hreyfli. Tveir einstaklingar voru um borð í kennsluflugvélinni og tókst landing vel.

TVEIR Á HVOLFI

Sérkennilegt umferðaróhapp varð í umdæmi lögreglunnar á Suðurnesjum nýverið.

Bifreiðareigandi sem sat að snæðingi heima hjá sér heyrði allt í einu ógnarhávaða fyrir utan hús sitt. Þegar hann gekk út til að athuga hvað væri á seyði lá vinnubíllinn hans á hvolfi fyrir utan útidyrnar. Öðrum bíl hafði verið ekið á hann með þessum afleiðingum. Sá bíll endaði einnig á hvolfi ofan á grindverki.

Ökumaður hans var fluttur á Heilbrigðisstofnun Suðurnesja til aðhlynningar.

VAR LÁTINN AUGLÝSA APA

Íbúa í Reykjanesbæ brá heldur en ekki í brún í vikunni þegar hann fékk símtal þar sem hringjandi var að grennslast fyrir um órangútanapa, sem íbúinn átti að hafa auglýst á netinu. Maðurinn leitaði auglýsinguna uppi og sá þá að hann hafði einnig verið látinn auglýsa Lazy-boy stóla. Upp var gefið nafn hans og símanúmer. Hann hefur nú kært málið til lögreglunnar á Suðurnesjum, sem rannsakar það.

Sama dag tilkynnti flugturninn á Keflavíkflugvelli um vökvadælubilun í Boeing 757 flugvél. Neyðaráætlun var virkjuð. 165 farþegar og sex manna áhöfn voru í vélinni, sem lenti heilu og höldnu.

Í marsmánuði voru tilvik af þessu tagi þrjú talsins. 22. mars 2013 var Flugslysaáætlun Keflavíkflugvallar virkjuð vegna eldsneytisleka í flugvél með einum aðila um borð. Lending gekk áfallalaust.

Þá lentu tvær orrustuflugvélar í vanda, önnur vegna vélarbilunar en hin vegna gaumljóss sem logaði í flugstjórnarklefa. Í aprílmánuði kom svo fjórða orrustuvélin til sögunnar með bilaðan mótör. Hún lenti heilu og höldnu sem og hinar fyrri.

Í maí boðaði flugturninn á Keflavíkflugvelli „neyðarstig grænt“ vegna tveggja hreyfla flugvélar með bilun í hreyflum. Tveir voru um borð.

Í júlí tilkynnti flugturninn á Keflavíkflugvelli að flugvél hefði magalent og endað utan brautar. Sjö manns væru um borð. Töluverðar skemmdir urðu á vélinni og einn úr áhöfninni slasaðist lítillega. Sjá nánar í kafla rannsóknardeildar.

Þann 5. nóvember var flugslysaáætlun fyrir Keflavíkflugvöll enn virkjuð og nú vegna væntanlegrar landingar flugvélar með eldsneytisleka. Tveir voru um borð og tókst landing vel.

Tveim dögum síðar tilkynnti flugturninn á Keflavíkflugvelli um „neyðarstig grænt“ vegna fyrirhugaðra landinga tveggja F15 orrustuþotna sem ættu í vandræðum með siglingatæki. Einn var í hvorri vél. Þær lentu án vandkvæða.

Lítill vél kom inn til landingar með bilaðan mótör í desember og tilkynnti Neyðarlína „óvissustig grænt“ á Keflavíkflugvelli. Lending gekk áfallalaust.

Æfing neyðaráætlunar flugverndar

Dagana 14.-17. október 2013 var haldin æfing á Keflavíkflugvelli þar sem æfð var neyðaráætlun vegna flugverndar fyrir völlinn. Æfingin var samkvæmt fyrirbyggjandi skipulagi, það er að halda skuli eina æfingu á neyðaráætlun vegna flugverndar á Keflavíkflugvelli eigi sjaldnar en á tveggja ára fresti.

Undirbúningur og framkvæmd æfingarinnar var í höndum æfingarstjórnar sem skipuð var fulltrúum frá lögreglunni á Suðurnesjum, sérsveit og almannavarnadeild ríkislögreglustjóra og flugöryggisdeild- og flugvallarþjónustu ISAVIA. Ráðgjafar komu frá lögreglu höfuðborgarsvæðisins, almannavarnadeild ríkislögreglustjóra og ISAVIA.

Æfingin reyndist vera mjög gagnleg og í öllum aðalatriðum voru þátttakendur mjög sáttir við hvernig til tókst. Einstaka atriði voru tekin til frekari skoðunar eins og verða vill á umfangsmiklum æfingum.

Skúta í vanda

Í ágúst mánuði barst tilkynning frá Landhelgisgæslunni þess efnis að björgunarskip hefðu verið boðuð út vegna skútu í vandræðum úti á Faxaflóa. Mannbjörg varð en skútan sökk í togi þegar skammt var eftir ófarið til Sandgerðishafnar. Tólf voru í áhöfn þar af sjö börn. Allir frá Þýskalandi.

HÍFAÐAR HJÓLREIÐAKONUR

Lögreglunni á Suðurnesjum barst í vikunni tilkynning þess efnis að tvær konur virtust vera ölváðar á ferðinni á reiðhjólum sínum í umdæminu. Ættu þær erfitt með að hjóla og sýndust annað slagið vera að detta.

Þegar lögreglumenn fundu konurnar reyndust þær vera af erlendu bergi brotnar og því ekki alveg með á nótunum um hvað væri leyfilegt í umferðinni hér á landi og hvað ekki. Höfðu þær, þegar þarna var komið sögu, verið búnar að gefast upp á jafnvægiskúnstum sínum og leiddu reiðhjólin. Því þótti ekki ástæða til að hafa frekari afskipti af þeim.

RÉTTINDALAUS STÖÐVUÐ Í ÁTTUNDA SINN

Lögreglan á Suðurnesjum hafði í gærðag afskipti af tæplega fertugri konu sem ók um án þess að hafa endurnýjað ökuskríteini sitt. Var þetta í áttunda skiptið sem lögregla stöðvar akstur konunnar vegna þessa. Þá var sautján ára stúlka stöðvuð þar sem hún ók í umdæminu. Hún reyndist vera án ökuréttinda og viðurkenndi brot sitt. Að auki hafði hún tekið bílinn ófrjálsri hendi.

4.2 Umferðarmál

Áhersla á öryggi vegfarenda

Lögreglan á Suðurnesjum hefur ávallt lagt mikla áherslu á öryggi vegfarenda við skóla í umdæminu. Á það jafnt við um leikskóla, grunnskóla og framhaldsskóla. Er öllum skólum í umdæminu skipt á milli vaktanna fjögurra sem eru í almennri deild þannig að lögreglan nær að vera sýnileg við allar skólabyggingarnar. Aðaláhersla er lögð á eftirlit við grunnskólana.

4.3 Eftirlit í umdæminu, frumkvæðisvinna og forvarnir

Umferðareftirlit stór þáttur

Umferðareftirlit er stór þáttur í starfi lögreglumanns enda er mjög mikilvægt fyrir lögreglu að og grípa inn í hegði ökumenn sér ekki samkvæmt lögum.

Lögreglan tók á árinu þátt í sérstöku umferðareftirliti á vegum í umdæminu líkt og undanfarin ár. Verkefnið, sem kostað var af Vegagerðinni hófst 14. maí og lauk 15. september.

Eftirlitið fór fram með þeim hætti að vegunum í umdæminu var skipt upp í þrjú svæði. Áhersluatriði voru sem fyrr eftirlit með hraðakstri, sýnileg löggæsla og afskipti af þeim sem brutu umferðarlög með öðrum hætti. Má þar nefna akstur án öryggisbelta og notkun farsíma án þess að nota handfrjálsan búnað.

Loks beindist eftirlit lögreglu mjög að því að stöðva ölvunar- og fíkniefna-akstur.

Breyting á hverfalöggæslu

Nokkur breyting varð á hverfalöggæslu í umdæminu árið 2013. Áður höfðu verið starfræktar fimm hverfalöggæslustöðvar en eru nú fjórar. Stöðin sem var á Ásbrú hefur verið aflögð en hverfinu er engu að síður vel sinnt af vöktum almennu deildarinnar, sem eru gerðar út frá lögreglustöðinni við Hringbraut í Reykjanesbæ.

Hverfalöggæslustöðvar eru nú starfræktar í Grindavík, Sandgerði, Garði og Vogum. Tveir lögreglumenn sinna þessum bæjarfélögum sem hverfalöggæslumenn en höfðu áður verið þrír. Hverfalöggæslunni er skipt þannig að annar hverfalöggæslumannanna annast Garð og Sandgerði en hinn Grindavík og Voga.

Til viðbótar við ofangreint hefur almenna deildin öflugt eftirlit í umræddum bæjarfélögum eins og tíðkast hefur.

Lögð er áhersla á viðveru í ofangreindum bæjarfélögum og hefur það mælst vel fyrir. Einnig er lögð áhersla á tengsl við starfsmenn félagsmálayfirvalda og aðra lykilstarfsmenn bæjarfélaganna.

Hlutverk hverfalöggæslumanna felst einkum í því að vera á verði gegn hvers kyns brotastarfsemi og að leitast við að sporna við óæskilegri hegðun. Þá koma hverfalöggæslumenn að fundum embættisins með bæjarstjórnnum og lykilmönnum allra bæjarfélaga í umdæminu þar sem farið er yfir þróun brota og verkefni lögreglu. Slíkir fundir hafa reynt mjög vel enda koma þar fram sjónarmið og væntingar bæjarfélaganna þegar áherslur eru lagðar á löggæslu innan hvers bæjarfélags.

HENTI LEIRTAUÍ NÁGRANNAERJUM

Talsvert var um útköll vegna hávaða í heimahúsum í umdæmi lögreglunnar á Suðurnesjum um helgina. Í einu tilvika snérist málið um karlmann og konu sem deildu hart, en þau eru nágrannar. Þung orð voru látin falla sem leiddu til þess að konan henti fram í sameign nánast öllu leirtaui sem hún átti. Lögregla róaði fólkið og benti því á að ræða við leigusala sinn.

Sterkt tengslanet

Lögreglustjórinn á Suðurnesjum leggur áherslu á mikið og öflugt forvarnastarf í umdæminu. Forvarnastefna embættisins miðar að því að færa lögregluna nær fólkinu, gera hana sýnilegri og auka forvarnir í víðasta skilningi þess orðs. Vegna þessa umfangsmikla starfs hefur myndast sterkt tengslanet milli lögreglu, félagsmálþjónustu, bæjaryfirvalda og skólafyrvalda í umdæminu.

Í umdæminu eru samtals 11 grunnskólar og 14 leikskólar. Lögreglan heimsótti á árinu flesta grunnskólana, þar sem nemendur voru fræddir um fjölmörg atriði, bæði sem hafa ætti í huga, svo sem ábyrga netnotkun, og önnur sem bæri að varast, svo sem einelti og vímuefnaneyslu. Í leikskólana var farið með forvarnaverkefnið um Lúlla löggubangsa, sem nýtur ávallt mikillar hylli yngstu kynslóðarinnar.

Aukin sýnileg löggæsla var við leikskóla í umdæminu og jafnframt voru gerðar hraðamælingar í nágrenni þeirra. Var ábendingum um hvað betur mætti fara varðandi aukið umferðaröryggi við leikskóla og grunnskóla komið til Skipulags- og umhverfissviðs viðkomandi sveitarfélags sem gerir viðeigandi úrbætur.

Forvarnadagur ungra öikumanna var að venju haldinn tvisvar á árinu í Reykjanesbæ. Um er að ræða samstarfsverkefni lögreglunnar, Reykjanesbæjar, Tryggingarmiðstöðvarinnar, Fjölbautaskóla Suðurnesja og Brunavarna Suðurnesja. Umferðarskólinn „Ungir vegfarendur“ var á sínum stað, og fór lögregla með fulltrúa Umferðarstofu í leikskólana.

Kappkostað var að taka vel á móti töluverðum fjölda nemenda á efsta stigi grunnskóla, sem komu í starfskynningu til lögreglu. Sama máli gildi um hópa barna úr leikskólum og grunnskólum, sem komu í heimsókn.

Lögreglan er í mjög góðu samstarfi við forvarnafulltrúa og skólastjórnendur Fjölbautaskóla Suðurnesja. Hafa lögreglumenn meðal annars tekið þátt í innri gæslu á dansleikjum skólans. Helstu verkefni hafa verið að hafa afskipti af ölvuðum unglungum, eða þeim sem hafa verið með áfengi í fórum sínum, að færa viðkomandi í athvarf og hafa samband við foreldra. Í gildi er samkomulag lögreglu, skólastjórnenda Fjölbautaskóla Suðurnesja og stjórnar nemendafélags skólans um skemmtanahald og forvarnir á vegum skólans.

4.4 Öflugt samstarf í þágu forvarna

Þrír forvarnateymishópar

Forvarnateymishópar sveitarfélaganna eru þrír og eru hverfislögreglumenn fulltrúar í hópunum.

Samtaka-hópurinn er þverfaglegur hópur sem undir forystu Fjölskyldu- og félagsþjónustu Reykjanesbæjar. Fundir eru haldnir hálfsmánaðarlega. Málefni ungmenna eru rædd og yfirfarin, úrlausnir og úrræði fundin og vandamál kortlögð. Önnur verkefni eru: eftirlit með bloggsíðum, ábyrg netnotkun, sáttamiðlun, eineltismál, dansleikir á vegum FS og ungmenna svo eitthvað sé nefnt.

Vörn er forvarnateymi fyrir Sandgerði, Garð og Vogu. Fundir eru haldnir einu sinni í mánuði. Verkefni hópsins eru af sama toga og í Samtaka-hópnum. Sama

SVAF Á FÍKNIEFNUNUM

Lögreglan á Suðurnesjum handtók í vikunni tvo karlmenn sem voru með umtalsvert magn fíkniefna í fórum sínum. Mennirnir voru staddir í stofu húsnæðis í umdæminu þegar lögreglumenn bar að garði. Lá annar þeirra sofandi í sófa, en hinn var að reyna að vekja hann. Þegar það tókst og hann settist upp var poki með kannabisefnum, hvítt fíkniefni í umbúðum og nokkrar töflur í sófanum þar sem hann hafði legið. Meðan lögreglumenn voru að ræða við manninn sáu þeir að félagi hans lét poka með hvítu efni falla undir annan sófa sem hann sat í. Við öryggisleit á þeim síðarnefnda fundu lögreglumenn brúsa sem innihélt piparúða. Annar mannanna átti óafplánaða vararefsingu og var hann færður í Hegningarhúsið á Skólavörðustíg.

máli gegnir um Forvarnateymishóp Grindavíkur, sem kemur einnig saman til fundar einu sinni í mánuði. Þá eru mánaðarlegir fundir lögreglu með FFGÍR, Foreldrafélagi grunnskóla í Reykjanesbæ. Loks er lögregla í nánu samstarfi við alla félagsmálastjórana í umdæminu, svo og alla forstöðumenn félagsmiðstöðvanna á svæðinu, auk þess sem haldnir eru vikulegir fundir með barnaverndarstarfsmanni Reykjanesbæjar og Sandgerðis, en einu sinni í mánuði í Grindavík.

Lögreglan hefur átt í góðu samstarfi við Lund, sem er samstarfsverkefni Lundar, Reykjanesbæjar og SÁÁ. Helstu verkefni eru foreldrafræðsla, ráðgjöf, viðtöl og stuðningur við neytendur, fyrrum neytendur og aðstandendur þeirra.

Samkomulag endurnýjað

Lögregla átti á árinu samtöl við veitingamenn í umdæminu, annars vegar vegna ofbeldisverka við og á skemmtistöðum og hins vegar vegna tilvika þar sem ungmennum undir aldri hafði verið hleypt inn á suma staðanna þar sem þau gátu jafnvel keypt áfengi.

Í gildi hafði verið samkomulag lögreglu, veitingamanna og Reykjanesbæjar frá 2007 um ofbeldis- og fíkniefnalaus skemmtistaði. Með tilkomu nýrrar lögreglusamþykktar og málsmeðferðarreglna var það samkomulag endurnýjað á árinu 2013. Það skerpir meðal annars á ábyrgð staðanna hvað varðar aldur gesta, opnunartíma, afgreiðslu áfengis til yngri en 20 ára, fölsun og/eða misnotkun á skilríkjum, dyravörslu og fleiri atriðum.

Margur er knár...

Fíkniefnaleitarhundurinn Clarissa hefur sýnt og sannað að hún er starfi sínu vaxin, þótt ekki teljist hún með stærstu leitarhundum. Á árinu tók hún þátt í 128 leitum, þar sem grunur lék á að fíkniefni væru til staðar, með góðum árangri.

Þá gerði hún víðreist með umsjónarkonu sinni, því ítrekað var óskað eftir aðstoð hennar utan umdæmis, bæði af lögreglu og eins á tilteknum meðferðarstofnunum. Þá brugðu þær stöllur sér á hátíðina Mýraboltann á Ísafirði um verslunarmannahelgina.

Clarissa hefur sótt fjölda námskeiða og samæfinga í samstarfi við ríkislögreglustjóra. Það er óneitanlega mikill fengur að hafa hana í liðinu.

BARÐI BÍL MEÐ PÖNNU OG BRAUT RÚÐUR

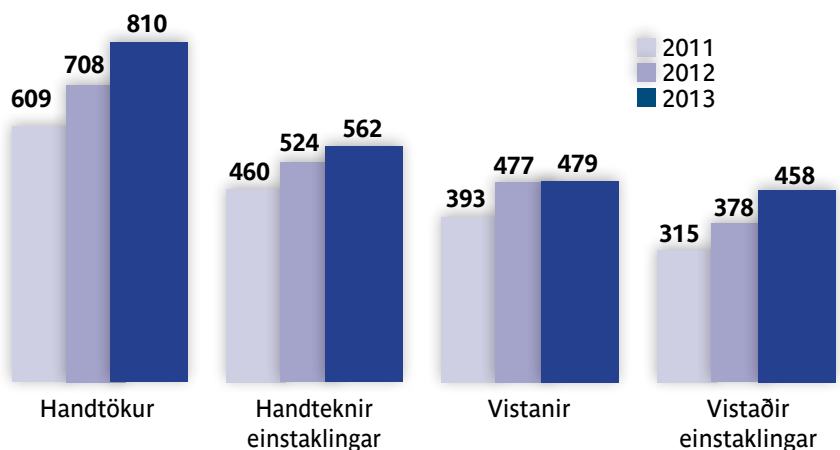
Lögreglunni á Suðurnesjum barst aðfararnótt sunnudagsins tilkynning þess efnis að maður væri að berja bíl með steikarpönnu fyrir utan skemmtistað í umdæminu. Þegar lögreglumenn mættu á staðinn kom í ljós að einnig var búið að brjóta rúðu á skemmtistaðnum og aðra á veitingastað við hliðina. Fyrirnefnda rúðan var í hurð sem er milli dansgólfsins og garðs við staðinn. Brotnaði hún þegar steini var kastað í gegnum hana. Einum gestanna sem var á dansgólfinu brá illilega þegar steinhnullungur hvein við eyra hans. Reyndist steinninn sá vega rúm tvö kíló. Dyraverðir skemmtistaðarins voru með meintan skemmdarvarg, verulega ölvaðan, í haldi og játaði hann að hafa barið bílinn með pönnunni. Hann neitaði hins vegar að hafa brotið rúður. Hann var handtekinn og færður á lögreglustöð, þar sem hann ærðist og var því vistaður í fangaklefa. Skemmdir sáust á bifreiðinni eftir barsmiðarnar.

4.5 Handtökum fjölgaði

Handtökum fjölgaði um 14.4% milli ára 2012 og 2013. Embættið hefur yfir að ráða tíu fangaklefum. Sjö þeirra eru á lögreglustöðinni í Reykjaneshæ, þar af einn sérhannaður til vistunar aðila sem grunaðir eru um að smygla fíkniefnum innvortis til landsins. Þá eru þrjú fangaklefar á lögreglustöðinni í Grindavík en þeir eru einungis notaðir í undantekningartilfellum. Nýverið voru settar öryggismyndavélar í alla fangaklefa á lögreglustöðinni í Reykjaneshæ til að auka eftirlit og þar með öryggi þeirra sem þar þurfa að dvelja.

Samtals voru 479 vistarir í fangaklefum lögreglustöðvarinnar í Reykjaneshæ 2013. Ávallt þurfa tveir lögreglumenn að vera til staðar á lögreglustöðinni þegar aðilar gista klefana.

Fjöldi handtaka og fangavistana árin 2011-2013

Handtökur eru mun fleiri en handteknir einstaklingar, þar sem sumir eru handteknir oftar en einu sinni. Þá eru ekki allir þeir sem handteknir eru vistaðir í fangaklefa.

Vistarir í fangaklefa stóðu nánast í stað, fóru úr 477 í 479.

Helstu ástæður vistunar í fangaklefa voru:

- Ölvun við akstur
- Varsla og meðferð ávana- og fíkniefna
- Lög um útlendinga
- Líkamsárás (217. og 218. grein)
- Áfengislög, ölvun á almannafæri
- Akstur undir áhrifum ávana- og fíkniefna
- Aðstoð við borgarana (gisting að eigin ósk)
- Þjófnaður

4.6 Bæjarhátíðir

Ljósanótt, menningar- og fjölskylduhátíð Reykjaneshæjar, var haldin fyrstu helgina í september að vanda. Hátíðin er sú stærsta sem haldin er innan umdæmisins og sótti hana mikill fjöldi gesta.

Þá var hátíðin Sjóarinn síkátí haldin um mánaðamótin maí-júní í Grindavík og Sólseturshátíðin í Garði í lok júní. Sandgerðisdagar voru í lok ágúst og Fjölskyldudagurinn í Sveitarfélaginu Vogum var haldinn um miðjan ágúst. Allir voru þessir viðburðir vel sóttir og fóru prýðilega fram. Unglingaathvörf í samstarfi við félagsmálayfirvöld og fleiri voru starfrækt á Ljósanótt, Sjóaranum síkátí, Sólseturshátíðinni í Garði og á

FÉKK AMMONÍAK Í ANDLITID

Vinnuslys varð um helgina í fiskvinnslufyrirtæki í umdæmi lögreglunnar á Suðurnesjum.

Þar var starfsmaður að vinna við vél sem keyrir kælikerfi fiskvinnslunnar þegar ammoníaksblönduð olía sprautaðist í andlit hans. Maðurinn brann í andliti, auk þess sem vökvinn fór í annað auga hans. Honum var ekið með sjúkrabifreið til aðhlyningar á Heilbrigðisstofnun Suðurnesja.

ELDUR Í FIT

Lögreglunni á Suðurnesjum barst tilkynning um hálf tólf leytið í morgun þess efnis að eldur væri laus í gistiheimilinu Fit sem er dvalarstaður hælisleitenda í Reykjanesbæ. Óskað var eftir slökkvi- og sjúkraliði á staðinn. Þegar lögreglan kom á vettvang mætti henni þykkt reykjarkóf og eldur logaði út um glugga á einu herbergi á efri hæð. Lögreglumenn gengu úr skugga um að allir íbúar væru komnir út úr húsinu. Slökkviliðið réð niðurlögum eldsins fljótlega og hófst handa við að reykkræsta húsnæðið. Einn íbúi var fluttur á Heilbrigðisstofnun Suðurnesja og var lagður inn vegna reykeitrunar. Annar íbúi var handtekinn og fluttur á lögreglustöð grunaður um íkveikju. Lögreglan hafði samband við félagsmálayfirvöld til að tryggja að aðrir íbúar hússins kæmst í húsaskjól.

Sandgerðisdögum. Lögð var áhersla á að koma í veg fyrir unglingadrykkju. Lögreglan á Suðurnesjum hafði talsverðan viðbúnað vegna bæjarhátíðanna og voru til að mynda 33 lögreglumenn á vakt á Suðurnesjum þegar mest var á Ljósanótt.

Tvær tónlistarhátíðir

Fyrri hátíðin var Keflavík Music Festival, haldin dagana 5. til 9. júní. Hátíðin var mjög umfangsmikil og dreifð um Reykjanesbæ.

Síðari hátíðin var All Tomorrow's Parties (ATP), haldin á Ásbrú dagana 10-12. júlí. Mikill fjöldi gesta sótti tónleikana.

Útdeildarstarfsfólk stóð vaktina með lögreglu vegna þessara tónlistarviðburða. Þá var lögreglan með talsverðan viðbúnað og voru 18 lögreglumenn á vakt á Suðurnesjum þegar Keflavík Music Festival stóð sem hæst.

5. RANNSÓKN BROTA

Hrina kynferðisbrota

Í upphafi árs 2013 varð mikil fjölmiðlaumfjöllun um kynferðisbrot, sérstaklega kynferðisbrot gegn börnum í kjölfar þess að tvær konur sem höfðu orðið fyrir kynferðisbrotum á barnaldri af völdum sama manns fóru á hans fund með falda myndavél og fengu hann til að gangast við brotunum. Umfjöllunin varð til þess að fjöldi fórnarlamba kynferðisofbeldis steig fram víðs vegar um land og kærði brot, bæði gömul og ný. Lögreglan var almennt ekki í stakk búin til að takast á við þessa hrinu kynferðisbrota og brást innanríkisráðuneytið við með því að styrkja rannsóknardeildir tímabundið með sérstökum fjárveitingum. Lögreglan á Suðurnesjum fékk fjölgun um eitt stöðugildi til kynferðisbrotarannsókna frá 1. maí til áramóta og skipti sú styrking verulegu máli.

Þá fékkst aukafjárveiting um eitt stöðugildi til að fást við skipulagða brotastarfsemi. Það má því segja að rannsóknardeildin hafi verið venju fremur vel mönnuð árið 2013 en verkefnin voru einnig ærin.

Rannsóknardeildin er skipuð fimmtán manns og er undir daglegri stjórn aðstoðaryfir lögregluþjóns. Deildin er tvískipt. Í rannsóknardeild alvarlegri mála eru fimm rannsóknarlögreglumenn undir stjórn lögreglufulltrúa og í rannsóknardeild skipulagðrar brotastarfsemi eru sex rannsóknarlögreglumenn og einn aðalvarðstjóri undir stjórn lögreglufulltrúa. Af þeim sinnir einn rannsóknarlögreglumaður tæknirannsóknum og aðalvarðstjórinn sinnir bakgrunnsathugunum vegna aðgangsheimilda að haftasvæðum á flugvöllum með millilandaflug.

Prettán rannsóknarfundir voru haldnir á fyrstu ellefu mánuðum ársins en þá hófst innleiðing á LEAN Management eða straumlínustjórnun og voru nokkrir deildarfundir haldnir til ársloka. Rannsóknarfundir eru samráðs- og fræðsluvettvangur rannsákara og lögfræðisviðs.

Starfsmenn rannsóknardeilda sóttu sér margvíslega fræðslu á árinu, þar á meðal í rannsóknum kynferðisbrota, heimilisofbeldis, vanrækslu og ofbeldis gegn börnum, notkun iBase, stjórnun og mannauðsmálum, fjölmenningsamfélaginu, lýðræði og mannréttindum, mansali, fjarvistastjórnun, fræðslu um Europol og fleira.

SKARTGRIPUM FYRIR RÚMA MILLJÓN STOLIÐ Í INNBROTI

Lögreglan á Suðurnesjum rannsakar nú innbrot í íbúðarhúsnæði í umdæminu, þar sem stolið var skartgripum og öðrum munum, að heildarverðmæti á aðra milljón króna. Auk skartgripanna var meðal annars um að ræða hljóðnema, gítar og hljómborð. Sá eða þeir sem þar voru að verki höfðu spennt upp glugga á húsnæðinu sem snéri út að svölum. Húsráðandi kom að útidyrhurðinni ólæstri og grunaði þá þegar að ekki væri allt með felldu. Það fékk hann staðfest þegar inn var komið. Lögregla biður fólk um að vera á varðbergi ef því býðst að kaupa flottar tónlistargræjur eða skartgripi með óhefðbundnum hætti.

5.1 Ofbeldisbrot

Heildarfjöldi líkamsárása var nánast sá sami og árið áður en brotum gegn 218.1 gr. hgl. (alvarleg líkamsárás) fjölgaði hlutfallslega. Það hefur verið áhyggjuefni á undanförunum árum að hlutfall alvarlegri brotanna hefur aukist. Þá er það einnig áhyggjuefni hversu hátt hlutfall líkamsárásarmála tengist heimilisofbeldi en skýring á hluta þeirra aukningar gæti legið í markvissara starfi í þeim málaflokki og betri skráningum en áður. Ekki gekk sem skyldi að ljúka rannsóknum líkamsárása innan þess tímafrests sem ríkissaksóknari mælir fyrir um vegna álags við rannsóknir kynferðisbrota á árinu en vonandi horfir það til bóta.

5.2 Kynferðisbrot

Aldrei hafa jafn mörg kynferðisbrotamál komið til rannsóknar í umdæminu og 2013 og má rekja það beint til þeirrar hrinu kynferðisbrotamála sem kom til kasta lögreglu á fyrri hluta ársins eftir fjölmiðlaumfjöllunina sem rakin er hér að framan. Það urðu mikil umskipti í þessum málaflokki því árið 2012 komu upp óvenjufá mál.

Þá kom til rannsóknar mjög umfangsmikið vændismál þar sem um 70 ætlaðir vændiskaupendur voru yfirheyrðir.

5.3 Skjalafals og misnotkun skjala

Að jafnaði hefur talsverður fjöldi skjalafalsmála komið til kasta rannsóknardeildar og hefur þar fyrst og fremst verið um að ræða fölsuð skilríki flugfarþega. Einnig hefur verið nokkuð um að skilríki hafi verið misnotuð, þ.e. að annar en réttbær handhafi skilríkis hafi verið að nota það. Þessum málum fækkaði nokkuð frá síðasta ári og hugsanleg skýring kann að vera sú að þeim fari fjölgandi sem hugsa sér Ísland sem áfangastað og komi þá jafnvel án skilríkja. Á síðustu árum hefur það verið lokatakmark margra að komast til Kanada en það virðist hafa verið að breytast.

OLÍUÞJÓFAR HANDTEKNIR

Lögreglan á Suðurnesjum handtók í fyrradag tvo tæplega tvítuga karlmenn sem játuðu stórfelldan þjófnað á olíu af vinnuvélum og vörubifreiðum vítt og breitt í umdæminu á undanförunum mánuðum. Þeir höfðu einnig látið greipar sópa í fleiri umdæmum. Annar mannanna reyndist vera með litaða olíu á einkabifreið sinni og varð það til þess að margítrekuð brot manna komust upp. Höfðu þeir í flestum tilvikum verið saman við að stela eldsneytinu. Til þess notuðu þeir nokkra brúsa og slöngu til að sjúga olíuna upp. Er talið að mest hafi þeir náð að stela um 180 lítrum í einni ferð, en í flestum hinna tilvikanna um 100 lítrum. Þeir tíðu olíuþjófnaðir sem tilkynntir hafa verið til lögreglunnar á Suðurnesjum á undanförunum misserum teljast því upplýstir.

5.4 Auðgunarbrot

Þjófnuðum fækkaði nokkuð milli ára 2012 og 2013 og innbrotum einnig. Sama þróun var milli ára 2012 og 2011 og er vonandi að þessum brotum haldi áfram að fækka á komandi árum. Ef borið hefur á þjófnuðum og innbrotum á ákveðnum svæðum eða hverfum hefur lögreglan brugðist við með sérstöku eftirliti. Einnig hefur nágrannavarsla aukist og æ fleiri nýta sér öryggiskerfi og eftirlit öryggisfyrirtækja. Þá virðist líka vera betur gengið frá framkvæmdasvæðum af hálfu verktaka en oft áður og allt hefur þetta áhrif í þessum málaflokki. Eignaspjöllum hefur fækkað verulega undanfarin ár.

5.5 Sérrefsilagabrot, slysa- og brunarannsóknir

Eitt banaslys varð í umferðinni en ung kona lést eftir að hafa orðið fyrir bifreið á Reykjanesbraut á Fitjum.

Sjá tölur aftar í ársskýrslunni.

5.6 Sáttamiðlun í opinberum málum

Uppbyggileg réttvísi er heiti hugmyndafræði sem leggur áherslu á að bæta skaða sem refsiverð háttsemi hefur í för með sér. Í henni felst að leitast er við að ná sáttum á milli brotamanns og brotapolá á kjölfar afbrots, hafi báðir aðilar samþykkt að þessu úrræði sé beitt.

Undanfarin ár hafa á bilinu 20 til 30 mál farið í þennan farveg á hverju ári en eðli málsins samkvæmt lýkur ekki öllum málum með sátt og gerð sáttasamnings. Ekki er unnt að fá fram tölulegar upplýsingar í lögreglukerfinu um fjölda mála sem farið hafa í sáttamiðlun.

Þeir sem eiga kost á sáttamiðlun eru gerendur sem hafa játað brot sitt og hafa ekki áður gerst sekir um alvarleg eða ítrekuð hegningarlagabrot og einnig þolendur sem vilja sanngjarna lausn mála sinna.

Skilyrði þess að sáttamiðlun sé tæk eru í fyrsta lagi að gerendur uppfylli þau skilyrði sem getið er að framan og að brot sé minniháttar.

5.7 Aðrar rannsóknir

Farþegaflugvél hlekkist á í tilraunaflugi

Þann 21.07.2013 hlekkist rússneskri farþegaflugvél, af gerðinni Sukhoi Superjet 100, á þegar vélin var í tilraunaflugi á Keflavíkurflugvelli. Um borð var fimm manna rússnesk áhöfn, flugstjóri, flugmaður og þrír tæknimenn. Þeir höfðu verið að gera tilraunir með snertilendingar en þegar átti að hækka flugið eftir snertilendingu á öðrum hreyfli mun vélin af einhverjum ástæðum hafa misst afl með þeim afleiðingum að hún magalenti á flugbrautinni og rann eftir henni langa leið og síðan út á öryggissvæði við brautarenda, alls um 1.6 km vegalengd. Einn úr áhöfninni ökklabrotnaði en að öðru leyti urðu ekki slys á fólki vegna atviksins.

Eftir vettvangsrannsókn lögreglu og rannsóknarnefndar samgönguslysa og skoðun rússneskra tæknimanna á vélinni var henni lyft þremur dögum eftir óhappið með krönum og loftpúðum og komið á hjólin. Reyndist vélin ekki meira löskuð en svo að hún var dregin inn í flugskýli til viðgerðar.

Skýrsla rannsóknarnefndar samgönguslysa liggur enn ekki fyrir varðandi slysið og því ekki ljóst hvað nákvæmlega varð þess valdandi að vélinni hlekkist á.

5.8 Fíkniefnabrot

Rannsóknir skipulagðrar brotastarfsemi

HELLS ANGELS STÖÐVAÐIR

Tveir meðlimir vélhjólagengisins Hells Angels voru stöðvaðir á Keflavíkurflugvelli á föstudaginn. Mennirnir tveir voru hingað komnir vegna tveggja ára afmælishátíðar vélhjólagengisins Hells Angels hér á landi, sem fram fór um helgina. Annar þeirra er verðandi meðlimur Hells Angels í Rúmeníu, en hinn fullgildur meðlimur HAKlúbbs í Noregi. Lögreglan á Suðurnesjum handtók mennina og tók Útlendingastofnun síðan ákvörðun um að frávísa þeim.

VILDI FÁ „STÖFFIÐ“ ENDURGREITT

Lögreglan á Suðurnesjum stöðvaði fíkniefnaviðskipti sem voru í gangi á salerni veitingastaðar í umdæminu um helgina. Þegar lögreglumenn bar að voru tveir menn þar fyrir. Hélt annar þeirra á glærum poka. Hann tók sprettinn að salerninu, þegar hann varð lögreglunnar var og er talið að hann hafi náð að losa sig við einhvað af fíkniefnum. Hinn maðurinn kvaðst hafa verið að kaupa „stöff“ af pokamanninum. Þeir heimiluðu báðir leit á sér og fannst ekkert saknæmt á þeim fyrrnefnda, en hass á þeim síðarnefnda. Meðan lögreglumenn voru við störf á vettvangi margbað kaupandinn þá að láta sig hafa fimm þúsund krónur sem hann hefði verið búinn að greiða pokamanninum fyrir „stöffið“ þegar lögregla setti viðskiptin í uppnám

Umtalsverðar breytingar voru gerðar á starfsemi rannsóknardeildar fíkniefnamála á árinu 2013. Fram komu hugmyndir þess efnis að endurskipuleggja þyrfti starfsemi hennar til að mæta auknum kröfum um aðgerðir gegn skipulagðri glæpastarfsemi. Deildin var því flutt í Flugstöð Leifs Eiríkssonar 1. júní og var þá nafni hennar breytt í rannsóknardeild skipulagðrar brotastarfsemi, RSB.

Flutningurinn hafði í för með sér nýjar áherslur, sem hafa verið að mótast síðustu vikur og mánuði. Helstu breytingar urðu þær að mál vegna skilríkjafölsunar urðu verkefni deildarinnar auk þeirra sem fyrir voru, en stór hluti verkefna sem deildin sinnti hafa nú verið færð til almennu deildar lögreglu, svo sem fangaflutningar og rannsóknir smærri fíkniefnamála í umdæminu. Sé horft til baka frá stofnun deildarinnar 2007 er ljóst að þróun á starfsemi hennar hefur verið í takt við breytingar á brotastarfsemi í umdæminu. Í upphafi annaðist hún fyrst og fremst rannsóknir fíkniefnamála á Suðurnesjum. Fljótlega tóku þó meginverkefni hennar að varða glæpastarfsemi, tengdri alþjóðaflugvellingum á Keflavíkurflugvelli, innflutning fíkniefna og þætti sem tengja má skipulagðri glæpastarfsemi.

Fljótlega varð ljóst að eðli mála sem deildin fékkst við leiddi til mikils fjölda gæsluvarðhaldsdaga og fangagæslu. Mál sem tengdust smygli fíkniefna innvortis leiddu til sérhæfingar, því slík mál voru ekki algeng hjá öðrum embættum, og var komið upp hjá embættinu frábærri aðstöðu til úrvinnslu sönnunargagna í þessum málum.

Deildin tók virkan þátt í sameiginlegu átaki gegn glæpasamtökum tengdum bifhjólum, og áður lítt þekktum verkefnum tengdum smygli á fólki, mansali, vændisstarfsemi, tollalagabrotum, skjalafalsi og ýmis konar fjármálabrotum, auk stöðugrar þekkingaruppfærslu á nýjungum tengdum fíkniefnum. Þá komu einnig til verkefni vegna bakgrunnskoðunar flugverndar.

Fundarseta með samstarfsaðilum skipar stóran þátt í starfi RSB og hefur skilað góðum árangri. Deildin horfir til framtíðar með aðlögun að nýjum og spennandi verkefnum auk þeirra sem fyrir eru. Má þar nefna áherslu á afbrot sem ætla má að hafi ef til vill ekki verið sinnt sem skyldi, s.s. vörufölsun og slíku. Þekking á eðli mannréttindabrota eykst stöðugt og starfsmenn deildarinnar sjá sífellað aukningu tengsla milli svonefndra „burðardýramála“ og „mansalsmála“, þar sem ýmsar vísbendingar koma fram um að burðardýr hafi verið þvinguð til verka.

Fjárveiting fékkst til fjölgunar lögreglumanna í deildinni, sem eykur möguleika á ýmsum sviðum starfseminnar, þótt megintilgangurinn hafi verið og sé enn aukinn kraftur í mansalsrannsóknum og öðrum áþekktum málum.

Á árinu var lagt hald á um það bil 20 kíló af ýmsum fíkniefnum tengt farþegum í FLE, auk rúmlega 14 þúsund e-tafna. Einn aðili lagði á sig mikið erfiði við að smygla innvortis til landsins efni, sem hann taldi fíkniefni, en reyndist þá löglegt hér á landi. Gæsluvarðhaldsdagar vegna rannsókna mála deildarinnar urðu rúmlega 900. Sé þessum fjölda jafnað á árið þá voru nær þrjár aðilar í gæsluvarðhaldi á hverjum degi vegna fíkniefnamála, vændisstarfsemi og gruns um mansal, smygls á fólki, skilríkjafölsunar og annars af svipuðum toga. Málunum tengdust 178 aðilar, þar af rúmlega 90% karlar, langflestir á aldrinum 20 til 30 ára.

Deildin horfir með bjartsýni til framtíðar. Samstarf við Tollgæslu og önnur lögregluembætti hefur verið mjög gott. Aukin þekking og reynsla starfsmanna RSB gerir starfið sífellt áhugaverðara og ný viðfangsefni og áður óþekkt verkefni gera hvern starfsdag sérstakan.

FLUGFARÞEGI MEÐ HNETUOFNÆMI

Flugfarþegi sem var á leið frá Íslandi til Halifax veiktist svo af hnetuofnæmi í Flugstöð Leifs Eiríkssonar í vikunni að kalla þurfti til lækni, auk þess sem lögreglumenn á Suðurnesjum var gert viðvart um málið. Farþeginn, sextán ára stúlka, var með fjölskyldu sinni á ferðalagi þegar hún veiktist. Erlendur læknir sem staddur var í flugstöðinni á þessum tíma hlúði að stúlkunni og veitti henni nauðsynlega aðstoð. Lögreglumenn aðstoðuðu svo fjölskylduna, sem fresta þurfti ferðalaginu um sinn, við að komast á Heilbrigðisstofnun Suðurnesja.

6. Flugstöðvardeild

Annasamt ár að baki

Annasamt ár er að baki hjá flugstöðvardeild. Þar vegur þungt 15.5% aukning á milli ára í fjölda farþega sem fóru um Flugstöð Leifs Eiríkssonar (FLE) Til samanburðar má nefna að aukningin milli 2011 og 2012 var 12.5%. Fjölgað var um fjóra starfsmenn í kjarna flugstöðvardeildar. Það reyndist kleift vegna aukningar á fjárveitingum til hennar. Þegar flugstöðvardeild var sett á laggirnar árið 2009 voru 20 lögreglumenn í kjarna og heildarfarþegafjöldinn var 1.658.419. Í árslok 2012 var hann orðinn 2.380.310 og í upphafi árs 2013 var lögreglumönnum loks fjölgað eins og að ofan greinir. Gert er ráð fyrir 18.5% aukningu í farþegafjölda á árinu 2014.

Framkvæmdir settu mikinn svip á starfsemi flugstöðvardeildar, því heildarendurskipulagning fór fram á suðurbyggingu FLE á árinu. Einnig var aðstoðu flugstöðvardeildar breytt og hún endurskipulögð. Auk þessa var starfsaðstaða rannsóknardeildar skipulagðrar brotastarfsemi flutt í FLE.

Ár	2011	2012	2013
Utan Schengen	987.557	1.126.806	1.319.049
Heildarfjöldi	2.112.017	2.380.214	2.751.743

Ekki hafa orðið miklar breytingar á álagstímum í flugumferð um Keflavíkflugvöll á undanförunum árum. Hins vegar hefur þróunin verið sú að umferð hefur aukist utan megin álagstíma. Ný flugfélög og aðrar áherslur hafa skapað nýja umgjörð um starfsemi flugstöðvardeildar. Sérstaklega á þetta við um aukið flug til Bretlands (UK) en þar eru rúmlega 30 brottfarir á viku þegar mest er. Landamæraeftirlit fer fram með farþegum sem ferðast um ytri landamæri og því hefur það bein áhrif á starfsemi flugstöðvardeildar sem og aukið flug til UK og USA/CAN.

FÓR ÚR AÐ OFAN Í FLE

Lögreglan á Suðurnesjum var í fyrrakvöld kvödd í Flugstöð Leifs Eiríkssonar þar sem ölvaður maður var til vandræða í komusal.

Hafði hann meðal annars ýtt við tollverði og klætt sig úr að ofan. Lögreglumenn ræddu við manninn sem var mjög ölvaður og illskiljanlegur. Þeir gerðu honum grein fyrir því að hann væri ekki lengur velkominn í flugstöðinni vegna ástands síns og báðu hann að fylgja sér út. Hann rölti með þeim af stað, en spyrnti svo við fótum og heimtaði að fá að kaupa áfengi í fríhöfninni.

Lögreglumenn gerðu honum grein fyrir að það væri ekki í boði og sló hann þá í einn þeirra. Hann var þá handjárnaður og fluttur á lögreglustöð þar sem hann var látinn sofa úr sér.

HÉLDU ÖLVUÐUM FLUGFARÞEGA NIÐRI

Lögreglan á Suðurnesjum handtók í gærkvöld ölvaðan flugfarþega, sem hafði verið til vandræða í flugvél, sem var að koma frá Osló. Þurftu tveir vinir hans sem voru í vélinni að halda honum niðri í sætinu við landingu. Farþeginn, erlendur karlmaður um fertugt, reyndist vera áberandi ölvaður og engan veginn viðræðuhæfur þegar lögreglumenn reyndu að ræða við hann um borð í flugvélinni. Veittist hann að einum þeirra.

Hann var því handtekinn og streittist þá á móti. Maðurinn var færður á lögreglustöð, þar sem hann var látinn sofa úr sér og fór mál hans í hefðbundið ferli.

Tölfræðiupplýsingar

Ár	2011	2012	2013
Heildarfjöldi farþega um Flugstöð Leifs Eiríkssonar	2.112.017	2.380.214	2.751.743
Heildarfjöldi farþega um ytri landamæri	987.557	1.126.806	1.319.049
Fjöldi útgefina áritana	34	14	8
Frávísanir á ytri landamærum	4	5	17
Frávísanir á innri landamærum	7	5	16
SIS/Interpol smellir	8	10	14
Skjalafölsunarmál	33	42	17
Fjöldi skjalaramsóknarskýrsla	64	77	33
Fjöldi hælisumsækjenda í umdæmi LSS	38	46	92
Aðstoð vegna veikinda í flugvélum við FLE	24*	28*	22*
Hælisleitendur sem sóttu um hæli hjá LSS	12	16	23

*Fjöldi tilvika þar sem flugvél fer af áætlaðri flugleið (diverted flights) vegna veikinda farþega.

Ársáætlun 2013

Þær áherslur sem unnið var með samkvæmt ársáætlun 2013 gengu að mestu leyti eftir. Má þar til dæmis nefna fyrrnefnda styrkingu á kjarnastarfsemi flugstöðvardeildar. Auk þess var fjárveitingum ráðstafað í flugstöðvardeild úr sérstökum potti innanríkisráðuneytisins, ásamt því að gerður var sérstakur samningur við ISAVIA. Með þessum marghliða ráðstöfunum var tryggt að hægt væri að standast kröfur hagsmunaaðila um þjónustustig, án þess að fórna nokkru í gæðum og öryggi landamæravörslu.

Unnið var að því að gera samstarf lögreglu og hagsmunaaðila markvissara. Samstarf flugstöðvardeildar og umræddra aðila á árinu 2013 var undantekningalítið mjög gott. Haldnir eru reglulegir fundir með hagsmunaaðilum sem þjóna ákveðnum tilgangi og síðan aðrir sem eru ekki eins formgerðir.

Unnið var samkvæmt áhættugreiningarlíkani í farþegalistagreiningu sem hefur ekki tekið miklum breytingum á undanföllum árum. Sé horft til tölfræðigreiningar og samanburðar á milli ára er ekki annað að sjá en að flugstöðvardeildin sé á réttari leið. Hvað varðar frávísanir er ljóst að gera má betur varðandi skilvirkni þeirra. Áfram verður unnið að úrbótum í þeim efnum á árinu 2014.

Sértækt eftirlit

Mikil vinna er lögð í að styrkja aðgerðir gegn skipulagðri glæpastarfsemi og þróa verklag í samræmi við aðrar deildir. Með flutningi á RSB í FLE var stigið ákveðið skref í þá átt að leggja aukna áherslu á aðgerðir gegn skipulagðri glæpastarfsemi.

Í samræmi við markmið í ársáætlun 2013 var sett á laggirnar tímabundið átaksverkefni þar sem unnið var eftir breyttum áherslum varðandi sértæka eftirlitið. Meginbreytingin fólst í því að ákveðnir skilgreindir starfsmenn sinntu verkefninu sérstaklega þar sem byggt var á nánú samstarfi við tollgæsluna. Lögð var sérstök áhersla á farþegalistagreiningu og henni fylgt eftir í komusal, brottfararsal, við skoðunarhlið, í öryggisleit og biðsal. Verkefnið stóð yfir í tæplega tvo mánuði. Lærdómurinn af þessu tímabundna verkefni var sá, að nauðsynlegt var talið að endurskoða framkvæmd sértæka eftirlitsins. Áherslur við slíkt eftirlit eru byggðar á áhættugreiningu og fer eftirlitið fram að mestu á biðsvæðinu í flugstöðinni.

VEGABRÉF Í POKA Á GÖTU Í RÓM

Lögreglan á Suðurnesjum hafði afskipti af erlendum karlmanni í Flugstöð Leifs Eiríkssonar í gær. Var maðurinn að koma með flugi frá Osló og vaknaði grunur um að hann hefði ekki hreinan skjöld þegar að því kom að hann þyrfti að framvísa vegabréfi. Það kom líka á daginn að hann átti ekkert í skilríkjunum sem hann reiddi fram heldur voru þau í eigu annars einstaklings. Maðurinn var fluttur á lögreglustöð. Skoðun á vegabréfinu leiddi í ljós að það hafði verið tilkynnt glatað eða stolið. Maðurinn játaði við yfirheyrslur að hann ætti ekki vegabréfið en tjáði lögreglunni að hann hefði fundið það í poka á götu í Róm. Þá framvísaði hann kennivottorði, sem var á sama nafni og vegabréfið. Leikur grunur á að vottorðið hafi verið falsað. Mál mannsins er komið í hefðbundið ferli.

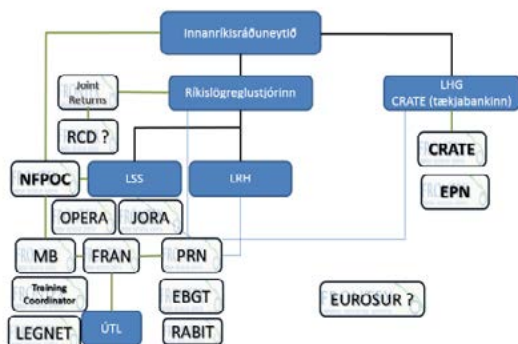
Greining á áhættumati

CIRAM (Common Integrated Risk Analysis Model) áhættugreiningarsniðmátið á rætur sínar að rekja til Frontex. Þetta sniðmát var á árinu notað í fyrsta skipti við greiningu á áhættumati í landamæravörslu. Vonir eru bundnar við að áfram verði unnið að því að þróa upplýsinga- og tölfraeðisöfnun þannig að auðveldara verði að uppfæra áhættumat miðað við CIRAM áhættugreiningarsniðmátið. Á síðastliðnu ári var þróuð sérstök skráningartafla sem ætlað er það hlutverk að bæta skráningar og tölfraeðisöfnun sem hægt er með auðveldum hætti að fella inn í áhættugreiningarlíkan CIRAM.

Breytingar á FLE

Gagngerar breytingar voru gerðar á suðurbyggingu FLE á árinu. Meðal annars var vegabréfasalurinn endurhannaður frá grunni og flæði farþega breytt með þeim hætti að komu- og brottfararfarþegar voru aðgreindir í vegabréfasalnum. Samhliða þessari breytingu voru vegabréfahliðin endurhönnuð. LSS tilnefndi starfsmann í vinnuhópinn og starfaði hann náið með framkvæmdanefnd FLE og vinnuvistfræðingi. Á framkvæmdatímanum voru haldnir reglulegir fundir sem tilnefndir fulltrúar sátu, en auk þess var settur á laggirnar sérstakur samráðsvettvangur þar sem stjórnendur á vöktum í flugstöðvardeild funduðu reglulega með verktökum og fulltrúum FLE. Á framkvæmdatímanum reyndi verulega á samstarf hagsmunadila og ljóst er að stjórnendur vakta í flugstöðvardeild stóðu sig frábærlega á þessu tímabili.

SKIPULAG FRONTEX VERKEFNA

Rýmingaráætlun FLE

Uppfærð rýmingaráætlun hefur ekki verið í gildi í FLE nú um nokkurra ára skeið. Við uppfærslu hennar hefur einkum valdið erfiðleikum að miklar framkvæmdir hafa verið í gangi á hverju ári sem hafa gert það að verkum að ekki hefur reynst unnt að ljúka þessu verkefni. ISAVIA réð til sín sérfræðing frá verkfræðistofunni VSI og undir stjórn hans var verkefninu loks lokið á árinu. Starfsmenn flugstöðvardeildar fengu tækifæri til að hafa áhrif á ákveðna þætti áætlunarinnar. Nokkrar æfingar voru haldnar þar sem reyndi á skipulag og kom lögreglan að virkjun áætlunarinnar eins og gert er ráð fyrir. Þá kom lögreglan að þjálfun rýmingarfulltrúa í FLE með tilliti til sprengjuhótana og þess háttar atvika.

Erlend verkefni

Allt frá árinu 2005 hefur embætti LSS sinnt tengiliðahlutverki á vettvangi Frontex samstarfsins (NFPOC, National Frontex Point of Contact) og situr lögreglustjórnin á Suðurnesjum í stjórn stofnunarinnar. Tengiliðahlutverkið felur það í sér að LSS er ábyrgt fyrir því að móttaka erindi/verkefni frá Frontex og í ákveðnum tilvikum erindum sem berast beint frá aðildarríkjunum. Í ákveðnum tilvikum er erindunum svarað af tengiliðafulltrúum embættisins en í öðrum tilvikum eru erindin áframsend á viðkomandi stofnun hér á landi. Helstu samstarfsaðilar í þessu verkefni hér eru innanríkisráðuneytið, ríkislögreglustjóri, Landhelgisgæslan og Útlendingastofnun. Árlega er haldinn samráðsfundur með ofangreindum hagsmunaaðilum þar sem upplýsingum er miðlað og lagt upp með helstu áherslur fyrir komandi ár. Innleiðing á stofnreglugerð Frontex, ásamt uppfærslum, hefur enn sem komið er ekki verið innleidd í íslenskan rétt en vinna hefur staðið yfir í IRR með aðkomu LSS og fleiri á árinu. Sjö starfsmenn lögreglu eru tilnefndir í mannauðsbanka Frontex (LSS 5, LRH 1, og RLS 1). Íslenskir lögreglumenn tóku ekki þátt í sameiginlegum aðgerðum á vegum Frontex 2013. Meginástæðan var sú að Frontexreglugerðin hefur ekki verið innleidd hér á landi enn sem komið er. Hins vegar var um verulega þátttöku að ræða hjá LHG sem leigir bæði skip og flugvél með áhöfnum í sameiginleg verkefni á vegum Frontex. Þátttöku Íslands í Frontex samstarfinu verður gerð skil í sérstakri ársskýrslu sem stefnt er að liggja fyrir í lok apríl 2014.

Allt frá stofnun Frontex árið 2005 hefur verið deilt um rétt samningsríkjanna Íslands og Noregs og svo síðar Sviss og Liechtenstein eftir að þau lönd gengu inn í Schengen samstarfið. Í stofnreglugerð Frontex og aðildarsamningum samningsríkjanna að Frontex er kveðið á um takmarkaðan atkvæðisrétt í ákveðnum málum. Fram til þessa hefur beiðni samningsríkjanna um atkvæðisrétt varðandi tiltekin mál, verið synjað af stjórnarformanni MB (Management Board). Þetta mál var nokkuð fyrirferðarmikið á árinu og var meðal annars fundað um það sérstaklega nokkrum sinnum í Brussel með framkvæmdastjórn ESB. Á þá fundi mætti fulltrúi IRR fyrir hönd Íslands.

MEÐ STOLIÐ OG BREYTIÐ VEGABRÉF

Erlendur karlmaður var færður á lögreglustöð í Keflavík í gær eftir að upp komst að hann ferðaðist á stolnu og breytifölsuðu vegabréfi.

Maðurinn var að innrita sig í flug til Toronto í Kanada, þegar lögreglumenn höfðu afskipti af honum. Hann var þá nýkominn frá Osló. Hann framvísaði grísku vegabréfi og kvaðst vera á leið til Kanada til að heimsækja bróður sinn. Lögregla ákvað að kanna skilríki hans nánar og kom þá í ljós að ekki var allt sem skyldi í þeim eignum.

NAPIX

Samráðsvettvangi lögreglu á meginflugvöllum Norðurlandanna (NORTHERN AIRPORT POLICE INFORMATION EXCHANGE) var ágætlega sinnt á árinu. Formennskan var á fyrri hluta árs í höndum Norðmanna og færðist síðan til Dana. Haldnir voru fjórir fundir á árinu og sótti flugstöðvardeild tvo þeirra og rannsóknardeild einn. Þetta samstarf á sér langa sögu eða allt aftur til ársins 2002 og hefur það styrkst á undanförunum árum.

IFC

IFC (Immigration Fraud Conference) var að þessu sinni haldin í Noregi. Starfsmaður úr vegabréfarannsóknarstofu sótti ráðstefnuna en á þessum vettvangi er upplýsingum og reynslu miðlað um helstu falsanir, mynstur og breytingar er varðar öryggisatriði skilríkja. Íslenska ökuskírteinið og íslenska vegabréfið voru kynnt á fundinum.

SAREX

Einum starfsmanni flugstöðvardeildar gafst kostur á að taka þátt í fjölbjóðlegu leitar- og björgunaræfingunni SAREX 2013 sem haldin var innan grænlenkrar lögsögu. Aðkomu að æfingunni höfðu, auk Grænlandinga, Danir, Íslendingar, Bandaríkjamenn og Kanadamenn. Skipulagningu og yfirumsjón með æfingunni höfðu með höndum dönsk og grænlenk yfirvöld. Megin tilgangur æfingarinnar var að sameina krafta þjóðanna í að takast á við björgun fólks af skemmtiferðaskipum á afskekktum og krefjandi norðurslóðum undir regnhlífinni „Joint Arctic Command“.

Vettvangur æfingarinnar var á austurströnd Grænlands. Sett var á svið slys um borð í skemmtiferðaskipi þar sem um það bil 250 farþegar voru um borð en af þeim höfðu 30 slasast alvarlega. Æfingin gekk út á það að flytja hina slösuðu til Íslands.

LASERGEISLA BEINT AÐ FLUGVÉL

Lögreglunni á Suðurnesjum bárust nýverið tvær tilkynningar um að grænum lasergeisla hefði verið beint að fólki. Í öðru tilvikinu, sem átti sér stað í gærkvöld barst lögreglu tilkynning frá flugturninum á Keflavíkurflugvelli þess efnis að grænum lasergeisla hefði verið beint að kennsluflugvél á lokastefnu. Í hinu tilvikinu, sem átti sér stað í fyrrakvöld var grænum lasergeisla beint að manni sem ók bifreið sinni eftir Hafnargötu í Keflavík. Geislanum var beint í andlit ökumannsins með þeim afleiðingum að hann missti nær stjórn á ökutæki sínu. Lögreglan á Suðurnesjum vann að rannsókn málsins, sem litið er mjög alvarlegum augun, þar sem um athæfi er að ræða sem getur reynst stórhættulegt.

Kennsla og þjálfun

Veigamikil þáttur í starfsemi flugstöðvardeildar er kennsla og þjálfun. Á meðfylgjandi töflu má sjá fjölda þátttakenda og einnig frá hvaða stofnunum og fyrirtækjum þeir komu. Unnið er eftir mismunandi áherslum sem fara eftir viðfangsefninu hverju sinni. Þær eiga það þó sameiginlegt að byggt er á grundvallarþáttum í skilríkjafræðslu en síðan er aukið við kennsluefnið miðað við þarfir hverju sinni.

Námskeið 2013

Þátttakendur á námskeiðum	2011	2012	2013
Þjóðskrá Íslands		8	9
Lögregluskóli ríkisins	20	19	18
Norrænir nemar			4
Nýliðabjálfun FLE	5	16	12
Icelandair innritunarstarfsfólk	32	26	25
AA innritunarstarfsfólk	45	20	23
BIRK innritunarstarfsfólk		11	0
LRH			7
Samtals fjöldi	102	100	98

Námskeið sem starfsmenn flugstöðvardeildar sóttu

Starfsmenn flugstöðvardeildar sóttu nokkur námskeið sem haldin voru bæði innanlands og á erlendri grundu. Á innlendum vettvangi sóttu allir stjórnendur flugstöðvardeildar námskeið í Lögregluskóla ríkisins (LSR) þar sem helsta viðfangsefnið var mismunandi aðferðir við stjórnun. Einn starfsmaður sótti námskeið sem haldið var hér á landi að tilstuðlan flugfélaga og fleiri aðila. Það gekk að mestu út á greiningartækni. Á vormánuðum sóttu flestir starfsmenn flugstöðvardeildar fjölmenningsnámskeið sem haldið var að tilstuðlan embættisins og LSR. Einn starfsmaður sótti AMF námskeið sem haldið var í LSR. Þá sóttu átta starfsmenn deildarinnar tveggja daga æfingu fyrir þá sem tilnefndir voru í óeirðahóp embættisins.

Námskeið erlendis

Tveir starfsmenn flugstöðvardeildar sóttu tveggja vikna námskeið í skilríkjafræðum sem Frontex skipulagði. Auk þess tók starfsmaður þátt í námskeiði er fjallaði um kennslu fyrir leiðbeinendur í mannréttindum. Síðarnefnda námskeiðið var einnig haldið á vettvangi Frontex samstarfsins.

VEIKTIST AF SKORDÝRAEITRI

Það óhapp varð nýverið á Keflavíkurflugvelli að starfsmaður sem opnaði farangursrými á flugvél fékk á sig skordýraeitur og veiktist. Maðurinn fékk fljótlega höfuðverk en lauk þó vinnudeginum. Daginn eftir var hann orðinn bólginn í kringum augun og ekki vinnufær. Hann leitaði læknis og var lagður inn á sjúkrahús. Aðrir starfsmenn, sem unnu við affermingu flugvélarinnar kenndu sér ekki meins, því um leið og maðurinn opnaði rýmið loftaði vel um það. Lögreglunni á Suðurnesjum var tjáð á vettvangi að starfsmenn á Keflavíkurflugvelli hefðu ekki fengið neina tilkynningu um að skordýraeitri hefði verið dreift um farangursrými vélarinnar.

FENGU EKKI AÐ FARA Í FLUG SAKIR ÖLVUNAR

Lögreglunni á Suðurnesjum var í vikunni tilkynnt um þrjú flugfarþega í Flugstöð Leifs Eiríkssonar, sem ákveðið hefði verið að vísa frá borði í flugi til Kaupmannahafnar vegna ölvunar.

Farþegarnir, erlend hjón og samferðamaður, höfðu millilent í Keflavík. Konan lét ófriðlega í flugstöðinni, samferðamaðurinn var ölvaður og eiginmaðurinn mjög ósáttur þegar henni var vísað frá borði. Kvaðst hann vilja fylgja henni á ferðalaginu. Því fór sem fór. Fólkið sótti nýja flugmiða í gær og flaug síðan til Kaupmannahafnar.

7. Saksókn mála og sektargerðir

Á lögfræðisviði embættisins eru þrjú stöðugildi lögfræðinga og eitt stöðugildi ritara. Helstu verkefni lögfræðisviðs eru:

- Útgáfa ákæra og málflytningur í héraði í þeim sakamálum sem eru á forræði lögreglustjóra.
- Öflun rannsóknarúrskurða fyrir héraðsdómi.
- Útgáfa sektargerða.
- Leiðbeiningar og aðkoma að lögreglurannsóknnum.
- Frávísunarúrskurðir á landamærum.
- Lögfræðileg álit, greinargerðir og gerð verklagsreglna.
- Samskipti við embætti ríkissaksóknara, héraðsdóm og önnur lögregluembætti.
- Samskipti, samráð og samvinna við aðrar stjórnsýslustofnanir.

7.1 Ákæror, málshraði og meðferð sakamála

Árið 2013 var mjög annasamt hjá lögfræðisviði. Vegna leyfa hluta starfsmanna á sviðinu var fenginn inn nýr lögfræðingur yfir sumartímann eða frá júní til október. Með þeirri ráðstöfun tókst að nokkru að fjölga ákærum frá því árinu áður eða um 17%.

Fjöldi ákæra árin 2011-2013

Ár	2011	2012	2013
Fjöldi brota í ákæru	556	356	402
Fjöldi ákæra	353	207	235

7.2 Sektargerðir og sektarboð

Sektargerðum fjölgaði töluvert milli árána 2012 og 2013 eða um 32%. Að ljúka málum með útgáfu og samþykki sektargerða er mikið hagræði fyrir einstaklinga og ákæruvald.

Fjöldi útsendra sektargerða árin 2011-2013

Ár	2011	2012	2013
Útsendar sektargerðir	248	229	302

SÍGALANDI HANI

Tilkynning barst lögreglunni á Suðurnesjum í vikunni þess efnis, að hani nokkur, staðsettur í parhúsi í umdæminu, væri til stórra vandræða. Hann léti í sér heyra á öllum tímum sólarhrings, ekki síst á nóttunni og væri þá ekkert á lágu nóttunum. Hefði hann ýmist haldið fólki vakandi stóran hluta nætur, eða vakið þá sem náðu að festa svefn.

Lögregla ræddi við eiganda hanans sem lofaði að fjarlægja hann úr þéttbýlinu. Nágrönnum var greint frá því og önduðu þeir léttar.

STÓRTÆKIR ÞJÓFAR

Þvottakar og aðgerðarborð hurfu frá fiskverkunarfyrtæki í umdæmi lögreglunnar á Suðurnesjum í gær. Karið og borðið, sem eru úr áli, voru staðsett utan dyra. Þykir ljóst að þurft hafi bæði lyftara og vörubifreið til að fjarlægja þessa hluti vegna stærðar og þyngdar þeirra. Þá hurfu verkfæri úr íbúð í umdæminu. Eigandi hennar vinnur að endurbótum á henni en býr annars staðar meðan á þeim stendur. Þegar hann hugðist halda verkinu áfram á mánudagsmorgun voru tvær Dewalt hleðsluborvélar horfnar, svo og hleðslurafhlaða fyrir vélarnar og hleðslutæki. Sömu sögu er að segja af fimmtán borum fyrir vélarnar.

8. YFIRLIT YFIR FJÖLDA BROTA 2011-2013

Fyrirvari: Ólíkt fyrri árum eru tölur um afbrot fengnar frá embætti ríkislögreglustjóra. Athuga ber að tölur fyrir árið 2013 eru bráðabirgðatölur en tölur fyrir árin 2012 og 2011 eru staðfestar tölur og birtar í afbrotatölfræðiskýrslu ríkislögreglustjóra.

8.1 Umferðarlagabrot

Umferðarlagabrotum fjölgaði um 158 milli árána 2012 og 2013. Þeim hafði fækkað verulega milli árána á undan eða um 484 brot. Hraðakstursbrotum fjölgaði einnig nokkuð og sama má segja um brot er varða akstur undir áhrifum ávana- og fíkniefna. Árið 2012 var fjöldi slíkra brota 154 en árið 2013 voru þau samtals 197.

Fjöldi umferðarlagabrota árin 2011-2013

Ár	2011	2012	2013
Umferðarlagabrot alls	2539	2055	2213
Of hraður akstur. (að undanskildum brotum á stafrænar hraðamyndavélar)	678	717	746
Ölvun við akstur	100	80	82
Akstur undir áhrifum ávana- og fíkniefna	100	154	197

8.2 Fjöldi umferðarslysa

Fjöldi umferðarslysa árin 2011-2013

Ár	2011	2012	2013
Slys með minniháttar meiðslum	68	41	56
Banaslys	0	0	1
Slys með alvarlegum meiðslum	7	7	9
Samtals	75	48	66

Upplýsingar úr ársskýrslu www.us.is.

8.3 Sérrefsilagabrot

Fjöldi sérrefsilagabrota árin 2011-2013

Ár	2011	2012	2013
Sérrefsilagabrot alls	397	393	468
Áfengislagabrot	86	46	77
Fíkniefnabrot	161	193	216

Nokkur fjölgun var í sérrefsilagabrotum milli árána 2012 og 2013.

Áfengislagabrotum fjölgaði milli ára og fjölgun varð einnig í fíkniefnabrotum um 23 brot. Þeim hafði fjölgað á milli árána 2011 og 2012 um 32 brot.

VARAÐ VIÐ “FLÖSKUBORÐUM”

Lögreglan á Suðurnesjum varar við svokölluðum „flöskuborðum“ sem eru í gangi um þessar mundir. Vitað er um nýlegt atvik þar sem ung stúlka vann „flöskuborð“ á facebook.

Fór hún síðan, ásamt fimm vinkonum sínum, á skemmtistað í umdæminu, þar sem þær fengu vinninginn afhentan, lítraflösku af Smirnoff vodka og orkudrykk.

Engin stúlkanna hafði náð aldri til að kaupa sér áfengi.

Þær neyttu „vinningsins“ inni á skemmtistaðnum og þar þeim öllum saman um að þær hefðu fljótlega orðið verulega ölvaðar og skrýtnar við drykkjuna. Lögreglan brýnir fyrir ungmennum að varast þessi svonefndu „flöskuborð“ og hvetur forráðamenn til að skerast í leikinn verði þeir varir við slíka „vinninga“ á facebook. Þá undirstrikar lögregla að sala eða afhending áfengis til fólks undir 20 ára aldri er með öllu óheimil.

8.4 Haldlögð fíkniefni

Eftirfarandi er einungis skráning á haldlögðum efnum á árinu, ekki málafjöldi né annarri vinnu fíkniefnateymis.

Fíkniefni sem lögregla og tollgæsla lögðu hald á árið 2013.

Tegund	Námar	Gr.	Stk.	Millil.
Kannabis	Hass	10.45		
Kannabis	Maríhúana	1132.32		
Kannabis	Plöntur	5.242.93	182	
Örvandi	E-pillur		14.205	
Örvandi	Kókaín	1865.47		
Örvandi	Amfetamín	11307.15		102
Örvandi	MDMA-duft	5.27		
Ný fíkniefni		41		
Samtals:		19597.39	14.428	102

Ríkisfang grunaðra

Íslendingar	151
Aðrir	27
Samtals	178

Gæsluvarðhaldsfangar

Gæsluvarðhaldsdagar	916
Röntgen	21
Innvortismál	7

Kynskipting grunaðra

Karlar	166
Konur	12

Leitir

Húsleit	76
Leit í bifreið	46

8.5 Hegningalagabrot

Hegningarlagaþrotum fjölgaði um 29 milli 2012 og 2013. Hvað varðar auðgunarbrot og innbrot varð umtalssverð fækkun á sama tímabili. Þjófnaðarbrotum fjölgaði hins vegar, svo og ofbeldisbrotum.

Þá varð mikil fjölgun í kynferðisbrotamálum. Ástæður hennar er að finna í kafla rannsóknardeildar í ársskýrslunni.

Fækkun var í eignarspjöllum en þeim hefur farið fækkandi frá árinu 2011.

Fjöldi hegningarlagaþrota árin 2011-2013

Ár	2011	2012	2013
Hegningarlagaþrot alls	976	852	881
<i>Par af:</i>			
Auðgunarbrot	422	355	296
Innbrot	131	98	59
Þjófnaður	230	208	256
Manndráp og líkamsmeiðingar alls	103	116	128
<i>Par af:</i>			
Manndráp (211. gr.)	0	0	0
Líkamsárásir (217. gr.)	75	91	92
Líkamsárásir (218. gr.)	17	20	34
Kynferðisbrot alls	29	27	142
Eignarspjöll alls	223	159	152

9. SÉRSTÖK VERKEFNI

9.1 Innleiðing Straumlínustjórnunar – LEAN management

Yfirstjórn embættisins kynnti sér straumlínustjórnun eða Lean management á árinu og ákvað eftir nokkra skoðun að innleiða þessa stjórnunarhætti, fyrst lögregluembættis hér á landi. Lean sem á uppruna sinn að rekja til Toyota í Japan hefur náð mikilli útbreiðslu á Vesturlöndum hjá fyrirtækjum og stofnunum í fjölbreyttri starfsemi, þar á meðal hjá lögreglu.

Lean byggir á gagnsæi, virkri og markvissri verkefnastjórnun, virkjar frumkvöðlaanda starfsfólks, stuðlar að umbótum, eykur framleiðni og kemur í veg fyrir sóun svo eitthvað sé nefnt. Það er því eftir miklu að slægjast ef vel tekst til. Þórunn Óðinsdóttir, stjórnunarráðgjafi, var fengin til að leiðbeina við innleiðinguna sem hófst hjá yfirstjórn þann 12. september 2013 með daglögum fundi. Þar var komið upp VMS töflu með handskrifuðum miðum og kennaratyggjó. Degi síðar hófst innleiðing hjá skrifstofu/þjónustuveri einnig undir handleiðslu Þórunnar.

Eftir nokkra vikulega fundi sem stjórnad var með Lean aðferðum voru þessar einingar, yfirstjórn og skrifstofa/þjónustuver, útskrifaðar frá ráðgjafanum með næga getu til að sjá um sig sjálfar. Þann 4. október fól lögreglustjóri þeim Jóhannesi Jenssyni, aðstoðaryfirlögrefluþjóni, og Puriði B. Ægisdóttur, varðstjóra, að annast innleiðingu Lean hjá öðrum deildum embættisins.

Innleiðingu Lean var framhaldið með kynningum á starfsmannafundum og kynningarfundum í deildum áður en formleg innleiðing hófst. Innleiðingarfundur var hjá lögfræðisviði 12. nóvember og í rannsóknardeild 25. nóvember. Innleiðing Lean í flugstöðvardeild og almennri deild fer fram í janúar – mars 2014. Þetta eru fjölmennustu deildir embættisins og með flóknasta vinnufyrirkomulagið.

Starfsmenn hafa tekið þessum breytingum með jákvæðni og opnum huga þó sumum hafi þótt skjóta skökku við í upphafi innleiðingar að hverfa aftur í handskrifaða marglita miða og kennaratyggjó eftir að flestir þættir starfseminnar hafa verið tölvuvæddir.

Haustið 2014 er síðan ætlunin að taka næstu skref og virkja fleiri verkfæri Lean.

9.2 Verkefni um heimilisofbeldi

Að halda glugganum opnum - tilraunaverkefni lögreglu og félagsþjónustu um heimilisofbeldi

Heimilisofbeldi er samfélagslegt vandamál sem skerðir möguleika fjölda fólks til að njóta lífshamingju og til að nýta hæfileika sína til fulls. Heimilisofbeldi hefur mikil og skaðleg áhrif á þá sem fyrir því verða, svo ekki sé minnst á börn sem þurfa að búa við ofbeldi þeirra sem næst þeim standa eða verða fyrir því sjálf á heimili sínu þar sem þau ættu að vera vernduð og örugg.

Ríkislögreflustjórinn gaf út verklagsreglur vegna heimilisofbeldismála árið 2005 en þá voru í gildi lög um nálgunarbann. Í verklagsreglunum er skilgreining á heimilisofbeldi, þær greinar almennra hegningarlaga tífundaðar sem heimilisofbeldi tekur til auk fyrirmæla til lögreglunnar um verklag við vinnslu þessara mála.

Aðdragandi

Lög nr. 85/2011 um nálgunarbann og brottvísun af heimili tóku gildi 23.06.2011. Í tilefni af þessari lagasetningu var farið yfir stöðu heimilisofbeldismála hjá embættinu árin 2010 og 2011 og var niðurstaðan sláandi. Skráningum í lögreglukerfið var mjög ábótavant og framgangur málanna innan réttarkerfisins nánast enginn. Úrræði laga nr. 85/2011 um nálgunarbann og brottvísun af heimili voru afar lítið nýtt og stuðning skorti fyrir þólandur og eftir atvikum gerendur. Að mati embættisins var málaflokkurinn heimilisofbeldi ekki litinn nægilega alvarlegum augum í samfélaginu og þörf á viðhorfsbreytingu.

Samstarfið

Þann 1. febrúar 2013 hófst tilrauna- og samstarfsverkefni lögreglunnar á Suðurnesjum og félagsþjónustunnar í umdæminu sem er þrískipt: Fjölskyldu- og félagsþjónustan í Reykjanesbæ, Félagþjónustan í Grindavík og Félagþjónustan í Sandgerði, Sveitarfélaginu Garði og Sveitarfélaginu Vogum. Verkefnið var til eins árs. Markmiðið var að bæta rannsóknir í málum er varða heimilisofbeldi með markvissari fyrstu viðbrögðum lögreglu, fækka ítrekunarbrotum, efla tölfræði og aðstoða þólandur og gerendur markvisst. Einnig að nýta betur úrræði um nálgunarbann og brottvísun af heimili og ná fleiri málum í gegnum refsivörslukerfið. Verkefnið bar yfirskriftina „Að halda glugganum opnum“.

Breytt verklag

Við upphaf heimilisofbeldismála er áhersla verkefnisins á að taka málin föstum tókum frá upphafi og af meiri alvöru en áður. Að mati lögreglu gefst við upphaf mála af þessu tagi fyrsta, og langoftast, eina tækifærið til að hafa áhrif á framgang málsins með bættri vettvangsrannsókn. Í því felst meðal annars að taka upp framburði aðila og vitna og að leggja áherslu á að þólandi sæti læknisrannsókn. Jafnframt að kalla félagsþjónustu til hvort heldur sem börn eru á heimili eða ekki og að úrræði um nálgunarbann og brottvísun af heimili og sá stuðningur, sem í boði er fyrir þólandur og gerendur, sé kynntur. Loks að farið sé í eftirfylgni með heimsókn á heimili innan viku frá atburði.

Í þeim tilvikum þar sem börn eru ekki skráð eða stödd á heimili þarf munnlegt samþykki þólanda til að starfsmaður félagsþjónustu sé kvaddur á vettvang. Með tilkomu starfsmanns félagsþjónustu á vettvangi heimilisofbeldismála er brotþola og börnum sýndur meiri stuðningur og starfsmennirnir geta verið vitni að atburðum sem styðja við framhald málsins. Er það mat lögreglu og félagsþjónustu að með þessu verklagi sé meiri möguleiki á samstarfi við brotþola og að brotþoli leiti lækniástoðar. Þá er einnig markmið að fá geranda til að leita sér ástoðar.

Innan viku frá atviki fer rannsóknarlögreglumaður og starfsmaður félagsþjónustu (tveir rannsóknarlögreglumenn í þeim tilvikum sem þolandi samþykkir ekki aðstoð félagsþjónustu) á heimili og gerð er skýrsla hjá lögreglu um heimsóknina. Er það mat lögreglu að við slíka heimsókn sé betur unnt að fylgjast með hvort hið ætlaða ofbeldi sé hætt eða sé enn til staðar með tilheyrandi hættu fyrir þolanda og, eftir atvikum, börn á heimili. Þá hefur lögregla jafnframt möguleika á að taka afstöðu til þess hvort slík hættu stafir af ofbeldinu að lögreglustjóri telji ástæðu til að ákvarða nálgunarbann og/eða brottvísun af heimili sbr. lög nr. 85/2011. Öll heimilisofbeldismál sem upp koma hjá embættinu eru áhættumetin til að leggja mat á hvaða líkur séu á ítrekunarbrotum og hve miklar líkur séu á mjög alvarlegum atburði. Slík áhættugreining er einnig nýtt við ákvörðun lögreglustjóra um hvort leggja beri á nálgunarbann og brottvísun af heimili.

Lögreglustjóri hefur samið við öryggisfyrirtæki um að láta þolanda í té neyðarhnapp ef lögregla metur þolanda í hættulegri eða sérlega viðkvæmri stöðu. Enn hefur ekki reynt á þetta en þjónustan er til reiðu ef á þarf að halda. Þetta úrræði er nýjung á Íslandi en því er beitt í nágrannalöndum.

Suðurnesjavakt Velferðarvaktarinnar fylgdist grannt með þessu verkefni og gaf velferðarráðuneytið meðal annars út bækling á síðasta ári, í samstarfi við Suðurnesjavaktina og sveitarfélögin á svæðinu, sem heitir „Býrð þú við ofbeldi“. Fulltrúi frá embættinu kom að þeirri vinnu. Bæklingurinn er á þremur tungumálum þar sem einkennum ofbeldis er lýst og bent á úrræði.

Niðurstöður lögreglu

Verkefnið „Að halda glugganum opnum“ hefur að mati embættisins gefist afar vel. Forvarnargildi verkefnisins er ekki fyrir séð en búast má við að það sé mikið ef metnar eru þær alvarlegu afleiðingar sem heimilisofbeldi hefur á þolendur og börn á heimilum sem eru fjölmörg.

Það er mat embættisins að heimilisofbeldi sé ekki einkamál fólks. Um sé að ræða þjóðfélagslegt mein sem beri að uppræta enda hafi slíkur atburður mun víðtækari áhrif en þau áhrif sem það hefur á geranda og þolanda. Heimilisofbeldi hefur skelfileg áhrif á börn sem eru á heimilinu. Þá eru dulin þau fjárhagslegu áhrif sem heimilisofbeldi hefur í samfélaginu.

Eins og að framan segir hefur lögreglustjórinn á Suðurnesjum beitt nálgunarbanni og/eða brottvísun af heimili í fjölda tilvika. Það er mat lögreglustjórans á Suðurnesjum að fram til þessa tilraunaverkefnis embættisins hafi markmið löggjafans með lögum um nálgunarbann og brottvísun af heimili nr. 85/2011 í raun ekki náð fram að ganga. Skorti verulega á þann stuðning og utanumhald sem þolendur þurftu á að halda svo þeir myndu óska eftir nálgunarbanni og/eða brottvísun af heimili. Í greinargerð með framangreindum lögum eru rökin að baki því að vísa manni brott af eigin heimili nánar rakin og snúa að því að vernda líf og heilsu annarra sem þar búa. Þykja þau rök vega þyngra en tímabundin röskun á högum þess sem yfirgefa þarf heimili sitt. Úrræðið byggist á því sjónarmiði að verði einstaklingur fyrir ofbeldi á eigin heimili sé það ekki einkamál viðkomandi aðila heldur varði samfélagið allt. Yfirvöld skuli því aðstoða þá sem verða fyrir slíku ofbeldi eftir fremsta megni. Telur lögreglustjórinn á Suðurnesjum að fyrst nú eftir tilkomu hins nýja verklags hafi málaflókkurinn verið settur í þann forgang og þær áherslubreytingar gerðar með stuðningi og styrk fyrir þolendur svo markmið löggjafans næðust.

Samkvæmt lögum um nálgunarbann og brottvísun af heimili eru það all nokkrir aðilar sem geta óskað eftir þeim úrræðum. Það er sá sem misgert er við, brotþoli, fjölskylda hans eða annar honum nákominn en einnig

lögráðamaður brotþola og félagsþjónusta og/eða barnaverndarnefnd í því sveitarfélagi þar sem brotþoli býr. Ennfremur getur lögreglustjóri að eigin frumkvæði tekið mál til meðferðar skv. lögnum ef hann telur ástæðu til. Í greinargerð með ákvæði 3. gr. laga um nálgunarbann og brottvísun af heimili þar sem allir þeir aðilar sem að framan greinir eru taldir upp þótti löggjafanum rétt að kveða skýrlega á um heimild lögreglustjóra til að taka málið til meðferðar að eigin frumkvæði. Upp gætu komið tilvik, sérstaklega þegar um er að ræða brottvísun af heimili, þar sem brotþoli sjálfur treystir sér ekki til þess að óska eftir brottvísun vegna hræðslu við þann sem óskað er brottvísunar á. Var lögreglustjóra þannig falið að meta hvort aðstæður séu með þeim hætti að heimilisfólki stafi hættu af viðkomandi dvelji hann áfram á heimilinu. Rétt þótti einnig að taka það fram, þótt almennt megi gera ráð fyrir því, að krafa um nálgunarbann sé gerð að undangenginni beiðni þess sem sætt hefur ógn eða ónæði af hendi annars manns geti lögregla jafnframt gert slíka kröfu að eigin frumkvæði. Þá var það sérstaklega tekið fram í j-lið 7. gr. verklagsreglna ríkislögreglustjóra um meðferð og skráningu heimilisofbeldismála frá árinu 2005 að ef lögregla telur ástæðu til þess að ætla að þolandi treysti sér ekki til þess að leggja fram beiðni um nálgunarbann til dæmis af átta við geranda, geti lögregla af sjálfsdáðum lagt kröfuna fram.

Þrátt fyrir þennan skýra vilja löggjafans og tilgang löggjafarinnar hefur því miður ekki náðst að framfylgja nálgunarbanni og/eða brottvísun af heimili eins og eðlilegt hefði þótt. Við framkvæmd verklagsins hefur lögreglustjóri rekið sig á nokkra annmarka í annarri löggjöf. Í 232. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940 er kveðið á um brot á nálgunarbanni eða brottvísun af heimili en því lagaákvæði var breytt með lögum nr. 85/2011 um nálgunarbann og brottvísun af heimili og er í samræmi við þau lög. Hins vegar kemur fram í a. lið 2. tl. 1. mgr. 242. gr. almennra hegningarlaga að brot gegn ákvæði 232. gr. sömu laga sæti ákæru eftir kröfu þess manns sem misgert var við. Því lagaákvæði var ekki breytt með tilkomu hinnar nýju löggjafar um nálgunarbann og brottvísun af heimili og því stangast það ákvæði í raun alfarið á við þau markmið og tilgang löggjafans með lögum nr. 85/2011. Upp hafa komið allnokkur tilvik á því ári sem tilraunaverkefnið var framkvæmt sem ákvæði 242. gr. almennra hegningarlaga stóð í vegi fyrir því að unnt væri að framfylgja þeim úrræðum sem lögreglustjóri hafði tekið ákvörðun um og höfðu verið staðfest af héraðsdómi. Að mati lögreglustjórans á Suðurnesjum væri æskilegt að breyta ákvæðum 242. gr. almennra hegningarlaga.

Í almennum hegningarlögum er hvergi vikið að ofbeldi í nánum samböndum, hvorki sem sérstöku ákvæði né að slíkt hafi áhrif til refsipýngingar. Við skoðun á löggjöf nágrannalanda okkar, Svíþjóðar og Noregs, er slík ákvæði að finna. Í löggjöf þeirra landa er um að ræða sérstök lagaákvæði þar sem gerð eru skil brotum í nánum samböndum en refsing fyrir þau brot er hærrí en í almennum ofbeldisbrotum.

Er það mat lögreglustjórans á Suðurnesjum að þörf sé á að setja sambærileg ákvæði og eru í refsilöggjöf nágrannalanda okkar í almenn hegningarlög. Eðli málsins samkvæmt er sönnunarfærsla í hverju og einu einstaka máli, eins og íslensk löggjöf gerir ráð, fyrir oft á tíðum erfið þar sem oft er um eldri brot að ræða sem lögregla fær ekki vitneskju um fyrr en hún er kölluð á vettvang síðar. Kemur þá iðulega í ljós að viðkomandi aðilar eiga sér sögu um langvarandi ofbeldi þar sem sjúkraskýrslur staðfesta komur þolanda til læknis ýmist með skýrðum eða óútskýrðum áverkum, með tilkynningum nágranna o.s.frv.

Þá er það einnig mat lögreglustjórans á Suðurnesjum að betur þurfi að huga að börnum sem þurfa að sæta eða horfa upp á ofbeldi á heimilum sínum, þeim griðastað sem heimili barna á að vera. Þykir lögreglustjóranum rétt að huga sérstaklega að réttarstöðu barnanna og hvort skýra megi betur 98. og 99. gr. barnaverndarlaga nr. 80/2002 með því að taka fram í þeim ákvæðum að undir þau heyrir einnig þau tilvik er börnin þurfa að horfa upp á ofbeldi á heimilum sínum. Þar með sé viðurkennt að það teljist vera ofbeldi gegn börnunum.

Lærdómur

Það er mat lögreglustjórans á Suðurnesjum að árangur hafi náðst með verkefninu og fleiri mál muni fá framgang í refsivörslukerfinu sem bein afleiðing þess. Fyrstu niðurstöður benda til að verið sé að koma í veg fyrir ítrekunarbrott og gerendur og að þolendur séu í auknum mæli að leita sér aðstoðar. Vonir standa til að hið breytta verklag hafi aukið traust borgaranna á lögreglunni og öryggisnet samfélagsins hafi eflast og muni eflast enn frekar með aukinni samvinnu lögreglu og félagsþjónustu. Lögreglustjórnin á Suðurnesjum telur sýnt að með breyttum áherslum og forgangsriðun séu miklir möguleikar til umbóta án teljandi kostnaðaraukningar og/eða lagabreytinga.

Við lok tilraunaársins var það samhljóða niðurstaða allra þátttakenda að halda áfram á sömu braut.

9. REKSTUR

Rekstur ársins 2013 var innan fjárheimilda en skilað er kr. 3.126.438 upp í hallann sem nú er kr. 136.787.117.

Skipting helstu rekstrarliða eftir útgjaldaflokkum á verðlagi hvors árs 2012 og 2013

Ár	2012	2013
Tekjur		
Sértekjur	-39.967.506	-39.498.516
Gjöld		
Laun		
Dagvinna	386.319.037	409.036.462
Vaktaálag	109.772.369	116.760.127
Aukagreiðslur	42.954.604	41.975.237
Yfirvinna	157.389.365	176.015.290
Launatengd gjöld	160.970.359	171.745.775
	857.405.734	915.532.891
Annar rekstrarkostnaður		
Ferðir og fundir	12.911.516	14.818.186
Akstur	6.896.288	7.161.235
Rekstrarvörur	25.046.773	29.368.668
Aðkeypt þjónusta	46.093.322	56.914.057
Húsnæði	33.111.041	38.383.514
Bifreiðar og vélar	55.745.087	52.471.564
Afskrift krafna o.fl.	2.247.249	1.742.614
Eignakaup	4.830.588	7.479.349
	186.881.864	208.339.187
Gjöld alls	1.044.287.598	1.123.872.078
Tekjuafgangur (tekjuhalli) fyrir ríkisframlag	1.004.320.092	1.084.373.562
Ríkisframlag	-1.005.000.000	-1.087.500.000
Gjöld umfram tekjur	-679.908	-3.126.438
Eigið fé	139.913.555	136.787.117